

Değerli Okurlarımız,

Yüce Allah'a hamd; O'nun Nebisi/Rasulü Efendimiz Hz. Muhammed'e de salât ve selam olsun. Yeryüzünde bulunma amacı, sadece Yüce Allah'ın rızasını gözetmek, O'nun dini, rızası ve davası için yaşamak, mücadele etmek olan mü'minlere, Müslümanlara da selam olsun.

"İftarında hamd, şükür ve dua meyveleri bitiren; sofradaki aşu uzanan el sayısının çokluğu oranınca sofraya ehlinin mutluluğunu kat be kat ziyadeleştiren, ihlâsını zenginleştiren Ramazan ayımız geldi, elhamdulillah. Ramazan ki günü hakkınca omuzlayabilmek için gözleri sahurulara bin bir hevesle açtıran; her lokmayı bir saate müsavi sayan, bereketli duruşlarla aşk kaynağıdır.

Ramazan ki sadece kendi için yaşamaktan vazgeçiren, başka canlara doğru yelken açtıran; ümmetçe vahdet olmayı öğreten, bireyden topluma virajsız yol buldurandır. Paylaşmanın ve aklaşmanın destanını keselerle açtıran; temizlenmeyi o keselerden olabildiğince vazgeçmekte bulduran, verdikçe erdiren, yığıldıkça yerdiren bir anlam harikasıdır.

Ramazan ki bütün bir Müslüman coğrafyayı yürek sofrasına davet eden; onlarla yiyen, onlarla doyan, bir tek buyrukla tüm uyrukları dize getirmeyi öğütleyendir. Gündüzlere açılan gözlemlere, gecelerin kıymetini bildiren; karanlığın en koyu anını, aydınlık için müjdeci yapan, nurlanmış çehrelere şehirlerde seferlere çıkarandır.

Ramazan ki tekbirle başlayıp tevhidle taçlanan bir eşsiz daveti, günlere adres yapan; bir nida ile ezberi bozan ve bir diğeriyle de şükür getiren esrarlı misafirdir. Kötüyü, hatayı, yan-

lış ve günahı lügatinden sürgün eden; onları ikliminden fersah fersah uzaklara süren; uğradığı mekânlara iyiyi, güzeli, doğruyu ve sevabı nakış nakış, gün gün ve rahmet rahmet işleyendir."

Bu sayımızda; değerli yazarımız Ali Kaçar, "Taliban ve Uyuşturucu Baronları-III" başlıklı yazısında, önceki sayılarımızda ele aldığı söz konusu gündeme devam ediyor ve konu bağlamında önemli noktalara dikkat çekiyor.

Sayımızın dosya konusu, "Kur'an, Oruç, Rahmet ve Mağfiret İklimi Ramazan". Konuyu; yazarlarımızdan Fatih Pala, Haydar Özalp, İslam Doğubey, Mümine Karakuşoğlu, Rüyeyde Bera Pala, Servan Özbey ve Taşkın Önel farklı yönlerden ele alarak bize, Ramazan iklimini taşıdılar.

Ayrıca yazarlarımızdan; Cefai Demirel'in "Yalan Dünya", Emrah Doğru'nun "Allah Katında Tek Din İslam'dır", Yasin Tekin'in "Akla Gelen 9: Vermek" başlıklı yazılarını ve İsmail Ceylan'ın "Sakıncalı Bir Filistinlinin Ölümü" başlıklı çeviri çalışmasını okuyacaksınız.

Yine, 5 Şubat'ta online olarak gerçekleşen "Hayatımızda Söylem ve Eylem İlişkisi" başlıklı konferans metninin ikinci bölümü ile 10 Şubat'ta aynı şekilde online yapılan panelde, Muhammed Gaffaroğlu'nun "Sosyal Medya Kullanımı ve Aile İçi İletişim" başlıklı sunumunu ve Genç Birikim Kayseri temsilciğinin 05 Mart'ta organize edilen açılış programı haberini istifadenize sunuyoruz.

"Hicret ve Mülteci Farkı" dosya konulu 239. sayımızda buluşmak üzere, Yüce Allah'a emanet olun.

genc BİRİKİM

Yıl: 21 **Sayı:** 238

**Sahibi ve Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü**
Ali KAÇAR

Genel Yayın Yön.
Fatih PALA

Yazışma Adresi
Korkutreis Mah.
Yeşilirmak Cad. No:9/1
Çankaya - ANKARA

Yayın Türü
Yerel, Süreli

Yönetim Yeri
Korkutreis Mah.
Yeşilirmak Cad. No:9/1
Çankaya - ANKARA

Dizgi & Tasarım
Genç Birikim

Baskı
Strazburg Caddesi No : 31/17
Sıhhiye - ANKARA
Telefon: 0 312 229 1881

Baskı Tarihi
05.04.2022

Değerli Okuyucularımız/Yazarlarımız,

Yazılarınızı Times New Roman karakteriyle 12 punto büyüklüğünde yazılmış olarak, sayfanın sağ, sol, üst ve alt boşlukları 2,5 cm, satır aralığı: tek ve iki yana yaslanmış olarak göndermenizi; yazılarınızın en az 2 en çok 4 sayfa olmasını, yazınız 4 sayfadan fazla ise 2 veya daha fazla olarak bölümlenmiş şekilde göndermenizi rica ederiz.

Abonelik Şartları: Yurtiçi abonelik için 1 yıllık abonelik ücreti olan 165 (Yüzaltmışbeş) Türk Lirası'nı (Elden teslim fiyatıdır. Kargo ile teslim alacak abonelerimiz için kargo ücreti abonelere aittir.) "Mustafa SARICA Kuveyt Türk Katılım Bankası TR920020500009457261200001 IBAN No'lu" hesaba yatırmanız yeterlidir.

web : <http://www.gençbirikim.net>

e-mail : gençbirikimdersisi@gmail.com

Bu sayımızda...

- 3 **Taliban ve Uyuşturucu Baronları - III**
Ali KAÇAR
- 10 **Ramazan Ayını Nasıl İhya Edelim?**
Haydar ÖZALP
- 13 **Bismillah**
Taşkın ÖNEL
- 15 **Ramazanda Bunlar Yapılır mı?**
Fatih PALA
- 18 **Ramazan Ayında Neler Yapabiliriz?**
İslam DOĞUBEY
- 21 **Rahmet Ayı Ramazan: Kültürel Bir Etkinlik mi, Dini Bir Vecibe mi?**
Mümine KARAKUŞOĞLU
- 23 **Şehr-u Râm**
Rüveyde Bera PALA
- 25 **Ramazan ve Nefsimiz**
Servan ÖZBEY
- 27 **Yalan Dünya**
Cefai DEMİREL
- 31 **"Allah Katında Tek Din İslam'dır!"**
Emrah DOĞRU
- 35 **Sakıncalı Bir Filistinlinin Ölümü**
Andrew MITROVICA
- 37 **Akla Gelen - 9: Vermek**
Yasin TEKİN
- 41 **Sosyal Medya Kullanımı ve Aile İçi İletişim**
Muhammed GAFFAROĞLU
- 43 **Hayatımızda Söylem ve Eylem İlişkisi - II**
Furkan KESER
- 46 **Genç Birikim Kayseri Temsilciliği,
"Şehadet Programı" ile Açıldı**

Taliban ve Uyuşturucu Baronları - III

Ali KAÇAR
kacarali@hotmail.com

Afganistan'da işgalci güçlerin özellikle de ABD ve İngiliz komutan ve istihbarat mensuplarının uyuşturucuda oynadığı rolü batılı birçok gazeteci tarafından ve yine batılılarca hazırlanan raporlarda açıkça ifşa edilmiştir. Bir de bunların ülke içinde ortak iş yaptıkları savaş ağaları ve işbirlikçi yönetimin bürokratları bulunmaktadır. Bu 'kırk harâmilerin' başında ise Hamid Karzai'nin kardeşi Ahmet Veli Karzai ve Türkiye Devletinin yakın dostu ve her sıkıntıda kaçıp Türkiye'ye sığınan Özbek Raşit Dostum bulunmaktadır.

Uyuşturucudan elde edilen bu paralarla, ülkeler idare edilmekte, iç kargaşalıklar çıkarılmakta, darbeler gerçekleştirilerek ülke yönetimleri değiştirilmektedir. PKK da dâhil olmak üzere uluslararası birçok terör örgütü, ABD'deki derin güçler tarafından uyuşturucu gelirleriyle finanse edilmekte ve hedef ülkelerin zayıflatılması için tetikçi güç olarak kullanılmaktadır.

Uyuşturucudan elde edilen bu paralarla, ülkeler idare edilmekte, iç kargaşalıklar çıkarılmakta, darbeler gerçekleştirilerek ülke yönetimleri değiştirilmektedir. PKK da dâhil olmak üzere uluslararası birçok terör örgütü, ABD'deki derin güçler tarafından uyuşturucu gelirleriyle finanse edilmekte ve hedef ülkelerin zayıflatılması için tetikçi güç olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla dünyanın çeşitli bölgelerinde üretilen uyuşturucu, küresel güçlerin kanlı istihbarat örgütleri ya da bu örgütlerin kontrolündeki terör şebekelerince hedef ülkelere taşınmaktadır.

Yukarıdaki (bir önceki sayıda) alıntılardan uyuşturucu üretiminin, pazarlanmasının ve yurt dışına taşınmasının işgalci güçlerin ve özellikle de ABD ve İngiliz komutanlarının haberi hatta fiili desteği olmadan gerçekleşmesinin mümkün olmadığı açıkça görülmektedir. Çünkü uyuşturucudan elde edilen para petrol ve silah ticaretinden sonra en çok gelir getiren bir kaynaktır.

Afganistan'ın dışında uyuşturucunun en çok üretildiği ve yayıldığı ülkeler Peru, Bolivya, Meksika ve Kolombiya gibi ülkelerdir.

Uyuşturucu Baronu Ahmet Veli Karzai

Afganistan'da uyuşturucu satışı ve pazarlanması sadece işgalci güçlerin komutanları ve yetkilileri tarafından yapılmıyor. Bunların, ülke içerisinde birçok destekçisi ve işbirlikçisi bulun-

maktadır. Bu destekçi ve işbirlikçiler özellikle yerel yöneticiler, yani valiler, emniyet müdürleri ve bürokraside yetkili ve güçlü olan isimlerdir. Nitekim New York Times bile 5 Ekim 2008'de ele aldığı bir makalede Hamid Karzai'nin kardeşi Ahmad Veli Karzai'nin uyuşturucu ticareti yaptığını yazmıştır. Kısacası ülkenin birçok vilayetinin valileri, emniyet güçleri, askeri komutanları ve diğer bürokratik yetkililerin uyuşturucu ticaretinde eli bulunmaktadır. Bunlardan bazıları ise bölgede en meşhur uyuşturucu mafyası olarak ün salmış ve tanınmaktadır.¹

İktidara geldiğinde "afyona karşı cihad ilan eden" Afganistan Cumhurbaşkanı Hamid Karzai'nin üvey kardeşi Ahmet Veli Karzai ülkedeki en büyük uyuşturucu baronu olarak tanınmaktadır. Karzai, Wikileaks tarafından sızdırılan ABD belgelerinde de "yolsuzluğa bulaşmış uyuşturucu baronu" olarak tanımlanıyordu. New York Times gazetesi Ahmet Veli Karzai'nin işgal öncesinde 8 yıl boyunca CIA'e çalıştığını öne sürmüştür. Veli Karzai'nin Kandahar Eyalet Meclisi üyesi olduğu sırada ülkedeki afyon üretiminin merkezi olan Kandahar ve Hilmend'i

filen tek başına yönettiği, afyon sevkiyatını askeri helikopterler ve polis konvoylarıyla sürdürdüğüne yönelik ciddi iddialar bulunmaktadır.

İşgal sonrasında da ülkedeki uyuşturucu trafiğini kendi kontrolüne alan Ahmet Veli Karzai, 2011 yılında 7 yıldır korumalığını yapan Serdar Muhammed isimli "Taliban'ın uyuyan casuslarından birinin" düzenlediği suikast sonucu öldürülmüştür.²

Afganistan'ın en güçlü adamlarından biri olup herkesin çekindiği bir figür olan Ahmet Veli Karzai, yalnız Başbakan olan kardeşi tarafından değil, CIA dolayısıyla ABD tarafından da korunmakta, CIA tarafından uzun yıllardır maaş bile verilmektedir. (The New York Times, 28.10.2009) Rahatlıkla İran yolu üzerinden bütün dünyaya yayılan eroin kaçakçılığını yürütmektedir. (The Globe and Mail, 3.05.2008, The New York Times, 24.11.2207)

Ahmet Veli Karzai Amerikalı yetkililerle iş birliği yaptığını itiraf etmekte fakat, CIA'dan maaş aldığını kabul etmemektedir. Zaten CIA'nın parasına ihtiyacı yoktur milyar dolar-

lik eroin kaçakçılığında başrolü oynamaktadır. Afganistan'ın uyuşturucu baronları CIA'nın da kontrol ettiği 4 milyar dolarlık eroin kaçakçılığını yürütmektedir. (Aryn Barker, Why Wali Karzai is a problem for Afghanistan and U.S The Time, 28.10.2009)³

Bu miktar eroin Batı ülkelerine ulaşınca yüz milyar dolarlık rakamlara ulaşmaktadır. Afganistan dünya kaçak eroin ticaretinin %95'ini elinde tutmaktadır. Bu yaratılan yüz milyarlarca dolarlık değer kontrolünü dolaylı yollardan kontrol etmeyi ABD göz ardı etmesi düşünülemez. Ahmet Veli Karzai'yi kontrol altında tutmak, kardeşini Başbakan yapmak, eroin ticaretinden büyük pay almak, Taliban'ı gündemde tutmak Orta Asya coğrafyasını kontrol altına alma planları Afgan işgalinin ana sebeplerinden biridir.

Başbakan Hamid Karzai 2008 yılında Time dergisine verdiği röportajda kardeşi Ahmet Karzai hakkında eroin kaçakçısı suçlamalarının olduğunu bugüne kadar kimsenin geçerli bir kanıt sunmadığını öne sürer. Halbuki The New York Times kaç kere TIR yüklü kaçak eroinin ihbar edildiği fakat araya Afganlı ve Amerikalı yetkililerin girerek olayı örtbas ettiklerini defalarca yazdı.

Yine New York Times (5.10.2008) Hacı Aman Keri adlı Afganlının 2006 yılında eroin kaçakçılığını ihbar ettiğini fakat adamın 2002 yılında Afgan Başkan Yardımcısına yapılan suikastın suçlusu olarak yakalanıp hapse atıldığını mahkemenin delil bulamayıp suçlu olmadığına karar vermesine rağmen hala hapis hanesinden salınmadığı Batı dünyasının bu konuda hiçbir şey yapmadığını kamuoyuna duyurmuştur. Bu arada Afganistan Yüksek Mahkemesi Başkanı Abdül Selam Azimi, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Omaha'daki Nebraska Üniversitesi'nde profesörlük ve daha sonra da Afganistan Devlet Başkanı Hamid Karzai'nin de hukuk danışmanı olarak görev yapmıştır.⁴

Abdurraşid Dostum

Afganistan'da uyuşturucu ticareti yapan,

3 <https://odatv4.com/siyaset/iste-uyusturucu-baronlari-1406101200-10764>

4 <https://aydinlik.com.tr/haber/afganistan-cia-nin-eroin-impatorlugu-ve-kadin-haklari-255410>; https://wikipedia.net/tr/Abdul_Salam_Azimi

işgalci güçlerle bunu pazarlayan ve özellikle Kuzey İttifakı'nın egemen olduğu bölgede uyuşturucu trafiğini kontrol eden isimlerden birisi de General Raşid Dostum'dur. General denmesine bakmayın, gerçekleştirdiği katliamlardaki başarısından (!) dolayı kendisine verilen bir rütbedir. Bu eli kanlı katile 2014'de cumhurbaşkanı olarak seçilen işgalci güçlerin piyonu Eşref Gani tarafından da 2020 yılının Temmuz ayında yayınlanan kararnameyle, mareşallik rütbesi verilmiştir. Oysa 1953'te Afganistan'ın kuzeyinde Şibergan şehrinde doğan Raşid Dostum, Sovyetler Birliği'nin Afgan halkıyla dayanıştığı yıllarda kurduğu bir doğalgaz fabrikasında 1970 yılında çalışmaya başlayan sıradan bir işçi idi. Kısa bir süre sonra yaptığı çalışmalarda gösterdiği gayretten dolayı fabrikada sendika yöneticisi seçilmiştir. Bu dönem itibarıyla komünist yönetimiyle ilişkilerini daha da geliştirmiştir. Komünist ideolojiyi benimseyen Afganistan hükümeti,⁵ petrol ve gaz rafinerilerindeki işçileri silahlandırarak "devrimi koruma" kararı aldığı anda, elbette bu karar genç Abdurraşid'i etkileyecekti. Komünist fikirleri benimseyerek 1978 yılında orduya yazılan Dostum'un, böylece günümüze dek sürecek askeri hayatı da resmen başlamış oldu.

Dostum, 1979 yılında başlayan Sovyetler Birliği işgalinde "mücahit" güçlerine karşı Sovyet ordusunun yanında uzun süre savaşmıştır. Bu süreçte, Afganistan'ın kuzey illerinde etkinliğini arttırarak seksenli yılların ortalarında yaklaşık 20 bin kişiden oluşan bir askeri gücün komutanı haline gelmiştir. Dostum'un paramiliter güçleri bir süre sonra Komünist rejimin ordusuna bağlanmış ve "53. Piyade Tümeni" ismini almıştır. 1992 yılına kadar da Necibullah'ı (Muhammed Necibullah Ahmedzai 1987-1992 yılları arasında Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nin devlet başkanıdır) koruma görevini yürütmüştür.

1992 yılında günümüzde de faaliyet gösteren Cunbiş-i Milli İslami Afganistan (Afganistan

5 Kral Muhammed Zahir Şah,1973 yılında yeğeni ve eski başbakan olan Muhammed Davut Han tarafından, komünist Afganistan Demokratik Halk Partisi'nin (ADHP) Perçem kanadının desteğiyle bir askeri darbeye devrilmiştir. Afganistan, bu darbe süreci ile birlikte SSCB'nin etkisi altına girmiş ve 1978'de yeni bir darbeye Muhammed Davud Han da devrilerle ülke tamamen SSCB'nin egemenliğine girmiştir. SSCB, gerçekleştirdiği bu darbeye de yetinmemiş ve Aralık 1979'da Afganistan'ı tamamen işgal etmiştir.

Milli İslami Hareketi) adlı partiyi kurarak başına geçmiştir. Türkiye'nin yakın dostu olan Dostum, Turgut Özal, Tansu Çiller, Tayyip Erdoğan döneminde her sıkıştığında soluğu Türkiye'de almıştır. Raşid Dostum, bunca zulmüne rağmen halen Türkiye'de el üstünde tutulmaktadır. Hatta Özal tarafından 1992'de, Oran'da eşi ve 9 çocuğuyla birlikte kalacağı bir ev ve 06 CF 013 plakalı makam aracını tahsis edilmişti. Dostum, Afganistan'ın işgali sonrasında ABD safında savaştığı sırada rahatsızlandığında, Türkiye'de Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde tedavi ettirilmişti.⁶

Dostum, tam anlamıyla eli kanlı bir katildir. SSCB döneminde de daha sonraki dönemlerde de binlerce insanın, en vahşi ve insanlık dışı yöntemlerle katledilmesinde sorumluluğu bulunmaktadır. Özellikle Belh ilindeki Kale-i Ceng'de ve Şibirgan cezaevinde, çöllerde konteynerlerde kurşuna dizilerek binlerce masum insan öldürülmüştür. Bu katliam, daha sonraları ve halen Deşt-i Leyli katliamı olarak anılmaktadır.⁷ Havasızlık, susuzluk, sıcak ve üzerlerine zaman zaman açılan ateş neticesinde sayıları tam olarak bilinmeyen ancak binleri bulduğu belirtilen esirler katledilmiştir. Bu katliamların hepsinde de Raşid Dostum sorumlu tutulmuştur.

2017 yılının Mayıs ayında siyasi rakibine işkence ve tecavüzle suçlanan Dostum, tekrar Türkiye'nin yolunu tutmuştur. Ahmed Eşçi/İşçi⁸ Dostum'un adamlarıyla kendisini yakaladığını ve bizzat kendisine tecavüze çalıştığını, adamlarına da tecavüz etme emri verdiğini, silahla da tecavüz ettiklerini kamuoyuna açık biçimde belirterek şikayetçi olmuştur. Bunun üzerine tecavüz suçlamasıyla Dostum için yargılama süreci başlatılmıştır. Dostum cenahından ise, Dostum'un tedavi için Türkiye'ye gittiği açıklaması yapılmıştır. Fakat siyasi sebeplerle bu dos-

6 Raşid Dostum, sadece Özal ve Çiller ile görüşüyor değil, Her dönemin yöneticileriyle rahatlıkla görüşen ve himaye edilen birisiydi. Nitekim, 2002'de dönemin başbakanı Ecevit, başbakan yardımcısı Bahçeli ve MİT müsteşarı Şenkal Atasagun ve genelkurmay başkanı Hüseyin Kıvrıkoğlu ile de görüşmeler yapmıştır. Ecevit, "Taliban'ın Afganistan'dan temizlenmesinde etkin olduğu"nu belirttiği Dostum için, "Çok yapıcı bir tutum içinde. Yeni kurulan düzenin başarılı ve etkili olabilmesi için elinden gelen çabayı gösteriyor" demiştir.

7 <https://www.yenisafak.com/arsiv/2002/haziran/29/ikaragul.html>; <https://www.mepanews.com/kale-i-cengi-katliami-31609h.htm>

8 Ahmet Eşçi/İşçi, politikacı ve Jowzjan'ın eski valisi

ya kapatılmış ve Dostum'a tekrar Afganistan'a dönme çağrısı yapılmıştır. Böylece Dostum, uzun bir aradan sonra Afganistan'a yeniden dönmüştür.⁹

Raşid Dostum'un başında bulunduğu Kuzey İttifakı sadece katliamcı kimliği ile değil, uyuşturucu tüccarlığıyla da tanınmaktadır. Afganistan üzerinden Avrupa ve ABD'ye ulaştırılan uyuşturucunun tamamına yakını Kuzey İttifakı'nın kontrolündeki bölgelerden geçmektedir. Kuzey İttifakı'nın uyuşturucu ticareti yaptığı ve buradan elde ettiği rantla kendini finanse ettiği bilindiği halde, müttefikler bunu ne önemsemiş ne de gündeme getirmişlerdir. Açıkçası ABD ve diğer emperyalist devletler için "uyuşturucu sorunu" sadece manipülatif bir söylemden ibaret kalmıştır. Bu nedenle küresel işgalci güçlerin "uyuşturucu karşıtlığı" söylemden öteye geçmemiştir. Kısacası Kuzey İttifakı'nın uyuşturucu kaçakçısı olması onları hiç rahatsız etmemiştir

Türkiye'de, Raşid Dostum'a gösterilen ilgi sadece geçmiş hükümetler döneminde olmamıştır. Ne yazık ki bu ilgi, 20 senedir iktidarda olan Tayyip Erdoğan hükümetleri döneminde de gösterilmiştir. Hatta Karzai döneminde ev hapsinde tutulan Raşid Dostum, Ali Babacan'ın Dışişleri Bakanı olduğu dönemde (2008) Türkiye Dışişleri Bakanlığı tarafından gönderilen özel bir uçakla Kabil'den alınıp Türkiye'ye getirilmiştir.¹⁰ Ülkesinde işlediği insanlık dışı suçlardan dolayı yargılanacak işkenceci bir katili, özel uçakla Türkiye'ye getirmek, o katilin işlediği suçlara ortak olma anlamına gelmez mi? Bunu yapanların insan haklarında hatta insanlıktan bahsetmeye ne hakları olmalıdır ne de yüzleri!..

Uyuşturucu Baroniçesi Fevziye Kufi.

Afganistan'ın ilk kadın Meclis Başkan Vekili. Batı medyası ve bizdeki uzantıları onu, "kadın hakları aktivisti" olarak tanımlıyor. BBC Hard Talk programına katılıp, Afganistan'daki kadın haklarının durumu hakkında konuşan Kufi, son olarak ABD'nin yenilip çekilmesinden sonra CNN'de ünlü Christian Amonpour'un konuğu olmuş. Taliban'ın iktidarı ele geçirmesinin ardından Atlantik'in propaganda araçlarındaki kadın

9 <https://www.mepanews.com/rasid-dostum-kimdir-23088h.htm>; <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-38313709>

10 <https://www.yenisafak.com/gundem/turk-disislerinden-film-gibi-operasyon-154234>

hakları gerekçesiyle yapılan ağlaşma haberlerinin baş malzemesi. Türkiye'deki alkışçıları gibi uluslararası fonlarca desteklenen kadın örgütü lideri. Bir de Dünya Ekonomik Forumu'nun 2009 Genç Küresel Liderler ödülü sahibi. Fevziye Kufi'nin Foreign Policy'de 4 makalesi yayınlanmış. Fevziye Hanım, Taliban ile Doha'daki görüşmelere Afgan yönetimini temsilen katılan heyette de yer almış.

Öğreniyoruz ki, bizdeki alıkların avuçlarını patlatacak şiddette alkışladıkları bu kadın hakları aktivisti, bir "uyuşturucu baronçesi" imiş. 1977'de kurulan Devrimci Afganistan Kadın Derneği (RAWA) adlı kuruluş, Fevziye Kufi hakkında bir inceleme yayınladı. RAWA, Taliban'a da Amerikan işgaline de karşı çıkan bir örgüt. Örgütün internet sitesinde 6 Aralık 2015'te yayınlanan incelemeye göre "kadın hakları aktivisti"nin şeceresi özetle şöyle:

Asıl adı, Huri Nikab. Kendisiyle birlikte ünlenen kardeşi Meryem Kufi'nin de gerçek adı, Kandi Gül. Babası Abdul Rahman, 1933-1973 arasında ülkeyi yöneten Afgan Kralı Zahir Şah'ın adamlarından ve Meşrutiyet döneminde milletvekili. Fevziye Kufi'nin ailesi, hiçbir zaman belirli bir politik eğilimi benimsememiş. Yağmur nereye yağarsa tarlayı oraya taşımışlar. Ama asıl çarpıcı bilgi şu: Meğerse Batı medyasının kadın hakları aktivisti olarak allayıp pulladığı Kufi, uyuşturucu baronçesiymiş. Kufi, memleketi Badahşan'ın ünlü savaş ağası ve uyuşturucu baronu Hacı Cuma'nın mali desteğiyle ve sahte oylarıyla milletvekili seçilmiş. Hacı Cuma, daha sonra eroin ticaretinden yakalanmış ama Kufi'nin desteğiyle serbest kalmış. Afganistan'ın Tacikistan sınırındaki Darwaz bölgesinin uyuşturucu, kaçak içki, değerli maden ve her türlü kaçakçılık faaliyeti Fevziye Kufi'nin ailesinin sorumluluğunda. İşlerin başında ise kardeşi Nadir Şah Kufi bulunuyor. Fevziye'nin iki kardeşi ve kayınbiraderi uyuşturucu kaçakçılığında tutuklanmış. Diğer kardeşleri İnatullah Kufi, Mucib-ul-Rahman Kufi ve Nadir Şah Kufi, Darwaz bölgesinin en ünlü mafya liderleri olarak biliniyor. Fevziye ve kardeşleri, uyuşturucu ve kaçakçılık işlerini ABD'nin 2001'den sonra oluşturduğu kukla yönetimde görev yapmanın sağladığı olanaklarla yürütmüş. Üstelik, Darwaz'ın beş ayrı bölgesindeki uluslararası kuruluşlarca finanse edilen inşaat projelerinin

çoğu, Fevziye Kufi'nin kardeşlerine ait şirketler tarafından yapılmış. Kufiler bu projelere tahsis edilen paranın büyük bir kısmını zimmetine geçirmişler.¹¹

ABD yardımları uyuşturucu baronları ile Karzai'nin bürokratlarına gidiyor

28 milyon nüfusu olan Afganistan'a her gün aktarılan 2 milyon dolar Afgan halkının eğitim, sağlık ya da alt yapı harcamalarına gitmemiştir. Bu yardımlardan Afgan halkı değil sözde Afganistan'ı yeniden inşa etme ihalelerini alan Amerikan firmaları ile her türlü pis işlere bulaşmış bürokratlar, hükümet görevlileri, uyuşturucu baronları faydalanmaktadır. US Daily'nin yaptırdığı araştırmada Afganistan'da bir sürü suiistimale bulaşmış olduğu ortaya çıkan Amerikan DAI şirketi buna rağmen 2005'te Afganistan'da 150 milyon dolarlık ihale almıştı. (The Washington Post, 25.11.2005)

BM Uyuşturucu Suçları Ofisi'nin raporuna göre Afgan halkı gelirinin üçte bir rüşvete gidiyor. (UNODC.org) Bu rüşvetçi hükümeti ve Başbakanı Hamid Karzai'yi Aralık 2001'de eliyle bulup getiren Amerika yönetimidir. 2004 ve 2009 seçimleri de herkesin bildiği gibi şaibelidir.

Afganistan hükümetinin Yolsuzluklarla Mücadele Komisyonu Başkanı İzetullah Vasifi 15 Temmuz 1987'de ABD'de piyasa değeri 2 milyon dolarlık eroinle yakalanıp tutuklanmış ve 4 yıla yakın hapis cezasına çarptırılmıştı. (Assoc. Press, 8.03.2007) Şimdi bu adam eskiden beraber çalıştığı eroin kaçakçılığı yapan uyuşturucu baronlarını denetleyecek kurumun başında, Başbakan Hamid Karzai'nin erkek kardeşi Ahmet Veli Karzai Başbakan tarafından Kandahar eyaletine Vilayet Konseyi Başkanı olarak atanmış olup ülkenin en büyük uyuşturucu baronudur. (The New York Times, 24.11.2007, 5.10.2008)¹²

Afganistan'a gazeteci olarak giden ve çeşitli yerlerde geziler yapan, uyuşturucu konusunda halkla da görüşen Ramazan Öztürk, izlenimlerini şöyle anlatmaktadır: "Bir türlü bitmeyen savaş, kanunsuzluğu, karmaşayı ve yoksulluğu da getirdi. Köylüler, toprağına ekecek buğday

¹¹ <https://aydinlik.com.tr/haber/afganistan-cia-nin-eroin-impatorlugu-ve-kadin-haklari-255410>

¹² Odatv.com- <https://odatv4.com/siyaset/iste-uyusturucu-baronlari-1406101200-10764>

tohumu bile bulamazken, istikrarsızlığı fırsat bilen uyuşturucu tacirleri ellerinde dolar desteleriyle köy köy dolaştı. Açlık sınırındaki insan sayısı arttıkça, daha çok toprağa haşhaş ekildi. Ve haşhaş, kısa sürede Afgan köylüsünün tek kurtuluş yolu, tek gelir kaynağı oldu. Afganistan'da uyuşturucu konulu belgesel hazırlarken bilgisine başvurduğum dönemin Uyuşturucuyla Mücadele Bakanı Habibullah Qaderi "Savaş dönemi boyunca haşhaş tarlaları o kadar çoğalmıştı ki, hükümetin kontrol etmesi imkânsız hale geldi. Bazı insanlar mecbur kaldıklarından, bazıları ise açgözlülük ve para hırsı uğruna bu işe girdi," demişti.

Yine dönemin BM Afganistan Uyuşturucu ve Suç Ofisi sorumlusu Hakan Demirbükten ile uyuşturucu ve terörizm arasındaki ilişkiyi konuşurken, Demirbükten'in kendisine şunları söylediğini belirtiyor, Öztürk:

"Savaş ağaları, kendilerine bağlı ve sayıları binlerle ifade edilen ordularını, yasal gelirleriyle doyurabilmesi mümkün değil. Onlar da bir şekilde uyuşturucu işinin birer parçasıdır. Bugün Mezar-ı Şerif'ten çıkan uyuşturucu, Güneyde bizim bildiğimiz ana karayolundan geliyor. Siz nasıl ki bugün Mezar-ı Şerif'ten Kabil'e geldiniz, aynı yoldan uyuşturucu da geliyor. Mezar-ı Şerif'ten yola çıkan Haşhaş, Safur, Samandan, Ghor Eyaletinden geçerek Helman'da indiriliyor. Peki, yol güzergâhında kontrolü kim sağlıyor? Tabii ki savaş ağaları."

"2001'de haşhaş ekimi 8 bin hektarla tarihindeki en düşük seviyeye geriledi. Bu kez köylüden kilosu 100 dolardan alınan afyonun fiyatı 700 dolara fırladı. O dönemin şartlarında dünya piyasaları da bundan etkilendi. Mesela Londra'daki fiyatı 350 bin dolara kadar çıktı.

"Onlara neden haşhaş ekiminden vazgeçmiyorsunuz, diye sordum. Aldığım cevap şuydu:

Taliban'ı uyuşturucu üretim ve pazarladığına dair suçlayanlar, cambazı gösterip malı götürenlerdir. Afganistan ya da uyuşturucu üretimi yapılan diğer ülkeler, terör sevici küresel güçlerin besledikleri ve terör şebekelerini besledikleri yerlerdir. Bundan vazgeçmeleri de asla mümkün değildir. Bu nedenledir ki uyuşturucu pazarlama ve satış kanallarının tamamı, bu kan emici küresel güçlerin eli kanlı istihbarat örgütlerinin kontrolindedir.

'Haşhaş ekmezsek ailece aç kalırız. Çünkü buğday eksek, kilosu ancak üç bisküvi fiyatına alıcı buluyor. Bir de tohumunu 5 dolardan almak zorundayız. Ama haşhaş 100-140 dolar arasında satılıyor. Sebze meyve türü şeyleri eksek bile pazara götüreceğiz yolumuz yok.' Taliban sonrasında kurulan hükümetlerde bile önemli görevlere gelen kişilerin birçoğunun uyuşturucu baronlarıyla olan ilişkisini sıradan vatandaşlar dahil herkes biliyordu."

Uyuşturucu ticaretinin içinde bir sınır komutanı

İran sınırındaki Herat bölgesinde uyuşturucu tacirlerine karşı verilen

mücadeleyi belgesele konu yapmak için Batı Afganistan Sınır Komutanı H. R. S. ile Kabil'de tanıştığını ve bir operasyonu izlemek üzere ekibiyle sınıra gittiğini söyleyen Öztürk, hiç unutamadığı bir şeye tanıklık ettiğini söylüyor:

"İran'a açılan İslamkale Sınır Kapısı uyuşturucu kaçakçılığında kullanılan en önemli geçiş noktasıydı. Komutan teklifimi kabul etti. Kararlaştırdığımız tarihte orada olmamızı istemişti. Ben ve ekibim karayolu ile hareket ettik, bölge komutanı bir gün sonra uçakla gelecekti. Operasyon hakkında bilgi almak için Herat hava limanına gidip bekledik. Yüzlerce silahlı kişi de komutanı karşılamak için bekliyordu. Komutan uçaktan indikten sonra silahlı askerler etrafında toplandı. Komutan elini sürekli cebine atıp yüzlük dolarları çıkarıp adamlarına dağıtıyordu. Şaşırıp kalmıştık. Yüzlerce silahlı askere kaç bin dolar dağıtıldığını hesaplamadık ama gördüğümüz manzara karşısında Afganistan'da uyuşturucunun ne kadar etkili olduğunu anlamış olduk. Sonradan merak edip araştırdığımızda o komutanın o bölgeye tayin edilmesi için hükümetle pazarlık yaptığını, 500 bin doları peşin ve her ay da 200 bin dolar ödemeyi vadettiğini öğrendik. Peki, bu komutan hangi kaynaktan bu böylesine yüklü bir parayı ödeyebilecekti? Tabii ki uyuşturucu baronlarıyla

yaptığı iş birliği ile. Meğerse komutan, sadece kendi kontrolü dışında çalışan uyuşturucu kaçakçılarını yakalayıp mallarına el koyup anlaşmalı olduğu tacirlere teslim ediyormuş. Yani devleti yönetenlerin ve güvenlik gücünün üst rütbelileri de uyuşturucu baronlarıyla iş birliği halindeydi. Halk biliyordu ama yapacakları bir şey yoku.”

Ramazan Öztürk, NATO Kıdemli Sivil Temsilcisi Hikmet Çetin kendisine anlattığı bir anıyı da naklediyor:

“Önemli bir haşhaş ekim alanlarından biri olan Çin sınırındaki Feyzabad’a gittim. Her yerde olduğu gibi orada da yaşlı insanlarla ileri gelenlerle toplantılar yaptım. Bu konu açıldı, orta yaşlı bir kişi ayağa kalktı ‘Ben buranın imamıyım’ dedi, ‘bu sadece devletin yasağı meselesi değil, ben dinime aykırı olduğumu biliyorum ama 11 çocuğum var. Bunu yapmasam açım, bana bir seçenek gösterin vazgeçmeye hazırım.’ Bu önemli bir olaydır.”

Ramazan Öztürk sadece uyuşturucu ticareti değil, özellikle Türkmenler arasında uyuşturucu kullanımının yaygınlığından da söz ediyor:

“Kadınlar, çocukları hastalandığında ya da ağladığında afyon vererek onları sakinleştiriyor. Bunun ne kadar doğru olduğunu öğrenmek için Türkmen Kadınları Yardımlaşma Derneğine gidip Aysha Oyghon’a sormuştum. O da olayı doğrulamış ve şunları anlatmıştı: Türkmenlerin dokuduğu halı piyasada çok kıymetlidir. Bu yüzden iyi halı dokuyan kızın başlık parası 100 bin dolara kadar çıkabiliyor. Gittiği evde halı dokuyacak tezgâhı hazırır bile. Hem kocasına başlık parasını geri kazandıracak, hem de gelir getirecek halıları dokuyacak. Aynı zamanda çocuk doğurup büyütecek, ev işlerini yapacak. İşte bunları yapabilmek için çocuğunu sakinleştirilmesi gerekiyor. Bazı anneler afyon sakızını çocuğun göbeğine bazıları da dudağına sürer. Böylece uyuşan çocuk, eğer hastaysa ağrısını, acıkmışsa mamasını unutuyor. Daha doğrusu ağlamadan sürekli uyuyor. İşte Afganistan’ın bir diğer gerçeği de böyle. Afyon, belki kadınların daha çok iş yapmasına olanak sağlıyor ama aynı zamanda geleceğin uyuşturucu bağımlılarının sayısını da ne yazık ki artırıyor.”¹³

13 <https://www.indyurk.com/node/402946/r%20C3%20B6portaj/gazeteci-ramazan->

Yeşilay tarafından organize edilen “2. Uluslararası Uyuşturucu Politikaları ve Halk Sağlığı Sempozyumu”da konuşan bir yetkili ‘Taliban 2001’de haşhaş ekimini yasaklayınca bir anda 11 Eylül saldırısı ve ardından ABD’nin Afganistan’a yerleşmesi söz konusu oldu. Afganistan’da uyuşturucu patronlarının kontrol ettiği eroinin değeri 500 milyar dolar’ dedi. ABD bu piyasayı kaybetmemek için Afganistan’a girdi” değerlendirmesini yapmıştır.¹⁴

Taliban’ı uyuşturucu üretim ve pazarladığına dair suçlayanlar, cambazı gösterip malı götürrenlerdir. Afganistan ya da uyuşturucu üretimi yapılan diğer ülkeler, terör sevici küresel güçlerin beslendikleri ve terör şebekelerini besledikleri yerlerdir. Bundan vazgeçmeleri de asla mümkün değildir. Bu nedenledir ki uyuşturucu pazarlama ve satış kanallarının tamamı, bu kanemici küresel güçlerin eli kanlı istihbarat örgütlerinin kontrolündedir. Bölgesel savaşlar, iç çatışmalar, darbeler ve katliamlar, uyuşturucu pazarını ele geçirmek ya da elden çıkarmamak için gerçekleştirilmektedir. Afganistan’da, ABD işgali süresince 3-4 milyon Afganlının uyuşturucu bağımlısı haline gelmesi bunların istediği/ arzuladığı bir şeydir. Çünkü aklını kullanamayan insanları idare etmek, çekip çevirmek bunlar için çok kolaydır.

Uyuşturucu kullanmak, üretmek ve satmak, tıpkı içki ve aklı ifsad eden diğer içecekler gibi İslam’a göre haramdır. Çünkü uyuşturucu maddesi, İslam’ın korunmasını istediği beş maslahattan biri olan aklı iptal edip çalışmaz hale getirmektedir. Ancak zaruret söz konusu olduğu zaman, haramlar olan şeyler, ancak zaruret miktarınca alınması mubah sayılmıştır. Nitekim Rabbimiz, “kim son derece aklık halinde çaresiz kalırsa, günaha meyil maksadı olmaksızın (haram olanlardan yiyebilir). Çünkü Allah çok yarlıgayıcı, çok esirgeyicidir”¹⁵ buyurmak suretiyle ölmeyecek kadar ve haddi aşmayacak şekildeki kısmı mubah sayılmıştır. Bu da hayatta kalmayı sağlayacak ve besleyici özelliği olan şeyler için geçerlidir.

<https://www.milliyet.com.tr/gundem/11-eylul-un-nedeni-500-milyarlik-zehir-piyasasi-2786248>

14 <https://www.milliyet.com.tr/gundem/11-eylul-un-nedeni-500-milyarlik-zehir-piyasasi-2786248>

15 5/3; 6/145; 16/115

Ramazan Ayını Nasıl İhya Edelim?

Haydar ÖZALP

“Orucun farz kılındığı Ramazan ayı, insanlara hidâyet rehberi olup onlara doğru yolu gösteren ve hakkı bâtıdan ayırıcı en açık delilleri ihtiva eden Kur’an’ın indirildiği aydır. İşte bu sebeple içinizden Ramazan ayına erişen orucunu tutsun. Ancak hasta veya yolcu olup da oruç tutamayan kimse, tutamadığı oruçları başka günlerde tutsun. Allah, sizin için kolaylık diler, fakat zorluk dilemez. Bütün bunlar, sayıyı tamamlamanız, size doğru yolu gösterdiği için Allah’ın yüceliğini tanımanız ve O’na şükretmeniz içindir” (Bakara-185).

Her ibadetin öncesinde maddi ve manevi hazırlık aşamaları vardır. İbadetten sevab almak isteyen kişi, hazırlığını usulüne uygun yapmalıdır. İbadetlerin ön şartlarını yerine getirmek ve devamında ibadete samimiyet ile başlamak, ibadetin yüreğe ferahlık vermesini

Kur’an ayı olan Ramazan, Kur’an’ın anlaşılması üzere okumalar ile ibadet hayatımıza huşu verir. Namazda kıraat, sıkıntıda destek, genişlikte sabır, tevazudur. Onu okumalı, sıradan bir kitap gibi değil, her bir harfine muhtaç olarak yaklaşılmalıdır. Kur’an’ı anlamak da derece derecedir, herkes kendi nasibini alır.

sağlar. Bu da ibadetten elde edilmesi gereken hâsıladır. Namaz için abdestten önce niyet, niyetten önce irade/ istek olmalıdır. Zekât için, malının hesabını yapmadan önce verme isteği olmalı ki onun sevabından nasipdar olsun, rızaya tebessümle dönüşsün. Ramazan ayı içinde, böyle bir tebessüm ve manevi hazırlık şarttı.

Kur’an ayı olan Ramazan, Kur’an’ın anlaşılması üzere okumalar ile ibadet

hayatımıza huşu verir. Namazda kıraat, sıkıntıda destek, genişlikte sabır, tevazudur. Onu okumalı, sıradan bir kitap gibi değil, her bir harfine muhtaç olarak yaklaşılmalıdır. Kur’an’ı anlamak da derece derecedir, herkes kendi nasibini alır. Âlim, her sayfadan sorumlu iken; avam, huşu, ibret ve ibadet bahsi ile mesuldür. Kur’an’dan nasibini azaltan kişiye ne yazık! Kur’an’dan yeteri kadar öğüt almayana ne yazık! Ramazan, bizlere bu yakınlaşmayı katsın. Kur’an’sız hayatın, manevi körlük olduğu akıl-

dan çıkarılmamalı. **“Kim burada (dünyada hakikati görmeyecek şekilde kalbi) kör olursa, o ahirette de kör kalacaktır ve yol bakımından daha şaşkın ve sapkın durumdadır”** (İsra-72). Kur’an okumak, gözleri açandır. Akıllı adam, önünü ve ilerisini görebilendir.

Ramazan, bir mücadeledir. Maneviyatın madde ile savaşıdır. Ramazan ayı, tövbenin pratiğe döküldüğü, ahidlerin yenilendiği özel bir aydır. Ön hazırlık şart olmalı ve ibadete başlamayı ve devamını düşünmeliyiz, onu aklımızdan çıkarmamalıyız. Müslümanların basitleşmiş maneviyatları, yılın diğer aylarındaki alışkanlıklarının etkisiyle açıklanmasına sebep olmaktadır. Ne zaman ki bu alışkanlıklara müdahale başlar, orada zor bir hal peyda olur. Bilinmelidir ki en zor olan şey, gücün ve takatinde olana, zor demektir. Allah, kolaylık ister, zorluk istemez.

Ramazan ayının her bir günü, belki saati, rahmetin tecelli etmesinden mütevellit, ibadet saatidir. İbadet, şuurlu bir eylemdir. Mümin, şuur penceresini açık tutmalı, uyuyacaksa bile bir bilinç ile uyumalıdır. Oruçlu olarak maişeti-

ni kazanmaya çalışan bir müslümanın uykusu, dinlenmesi sevaptır. Çünkü işlerini, ibadetlerini yapabilmek için oruçlunun yaptığı her meşru davranış övülmüştür. İslam, bir insanın canının düşmanı değildir; hırs, cehalet, cimrilik, bencilik vb. yanlışa karşıdır. Bunları ıslah etmek çabasıdır. Mesela; malını, namusunu, nefsini savunur iken ölmek dâhi şehadetten sayılmış, saldırganı nefsi müdafaada öldürmek, saldırganın canının heba olmasına hüküm olunmuştur. Bu zaviyeden olaya baktığımızda, İslam’ın hukuki hükümlerinin, insanların fitri gerçekliğine ne kadar uygun olduğunu görmekteyiz. Ramazan ayında da nefsi dinlendirmek, nefsi helal dairede tatmin etmek önemlidir. Taptuk Emre’nin, Yunus’a şu nasihatleri yaptığı aktarılır:

“(Yunus!) Hiçbir hak yeme! Nefsin hakkını da. Nefsin hakkı, şeriatte yazılı olduğu kadar, ne bir lokma eksik, ne bir lokma fazla... Nefsi zincire vurmak böyle olur. Nefsi öldürmeye çalışma! (Zira nefis ölmez. Sen onu) îmâna getirmeye çalış! Allah, onu yenmek için yarattı seni!”

İmâm Gazâlî Hazretleri, bu hakîkati ne güzel hulâsa eder:

“Nefs, rûhun bineğidir. Eğer insan, nefsin dizginlerini salıverir ve onun gittiği istikâmete kendini bırakırsa, helâk olması mukadderdir. O hâlde nefsinin dizginlerini sımsıkı tut ve bineğinden istifâde etmeye bak!” (<https://www.islamveihisan.com/nefsimizin-uzerimizdeki-hakki-nedir.html>)

Ramazan, tüm yılın sağlamasıdır. Ahlakın ahmaklığa galebe çalıp çalmadığını Ramazanda anlarız. Akılsız insan, Ramazan ayını kerih görür. Halbuki bu ay, öyle bir aydır ki on bir ayı ibadetle geçirse, Ramazan gibi temizleyen, sevap kazandıran bir fırsatı elde edemez. Hiçbir insan, bu şükürü ifa etmeye güç yetiremez. Amaç, Rahman’ın rahmetine layık olmaya çalışmaktır. Ramazana tahammül azalmış ise ahirette hesaba dayanabilme de azalmıştır. İnsan, hesap verecek bir varlıktır ve hesabını iyi yapmalıdır. Rasul-ü Ekrem (as) Efendimiz buyuruyor: **“İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar.”**

İbadet, gaflet uykusundan uyandırmalıdır. Gözlerin basiret ile açılıp, hakkın hakkını görebilmeyi, batılın da çirkinliğini fark edebilme şuurunu vermelidir. Rabbimiz, zorluk dilememiş, kolay olanı emretmiştir. İnsanların kahrı zordur ama ibadetler, insanın kolayca alışabileceği, zevk ile bağlanabileceği işlerdir. Allah yolanda bir zorluktan bahsetmek gerekirse bu, namaz, oruç, zekât değildir.

Zor olan, can güvenliği tehlikede olması na rağmen yapılan büyük hicrettir. İslam’ın ve kendi kavmi ile yapılan ilk savaş yevmu’l-furkan, Bedir’dir; dünyayı daraltan korkuları çokça yaşatan Hendek savaşıdır; sıcak, kıtlık ve uzun bir sefer olan Tebük’tür.

Zor olan, kâfirlerin, aç köpeklerin yemek çanaklarına saldırdığı gibi ümmete saldırmasıdır.

Zor olan, iffetsizliktir, namusun heba olması, haramın helal kabul edilmesidir.

Zor olan, faizin her türlüünü Müs-

lûmanların benimsemesi ve hayatlarının “karlı alışverişi” kabul etmeleridir.

Zor olan, Müslümana “Namaz kılıyor musun?” diye sorulmasıdır. Yani Ramazan, oruç zor değildir; nefisleri ıslah eden, takvaya vesile olandır.

Zor olan, ruhları kirleten günahların temizlenmesini ertelemektir.

Zor olan, Rabbimizin hayat bulmamız için bizlere hediye ettiği emirlerin, dünyamıza ve ahiretimize sağladığı huzuru görememektir.

Ramazan, bir fırsattır. Şuurlu olanlar için her gün hayrından istifade etme telaşı iken, şuursuzlar için bitmeyen, dayanması güç, zor bir aydır. Hâlbuki Müslümanlar, hayatları içinde öyle zorluklar çekiyorlar ki; oruç ile, namaz ile, hatta hac ile mukayese etmek mümkün değildir. Bunları gösterecek davetçi Müslümanlar da mesuldür.

Davetçi, nefsinden haberdar olmalıdır. Kendine ve başkasına fayda sağlayabilmeye çalışmak, önce kendi nefsinden başlar. Nefsini farzlar ve nafileler ile temizlemeye çalışır. Tövbe ile kendine yardımcı olur. Kötü akıbetten selamet yoluna döner. Ehinden devam eder. Sonra yakın akraba ve komşuları ile devam eder. İbadetlerinde kusur olan kişi, Allah’ın tertemiz dinine nasıl hizmet edebilir? Ne ile Allah’ın inayetini bekleyebilir?

Hâsılı kelim, Ramazan, beklenen olmalıdır; sıkıntı alınan, ihmal edilen değil. Ruh dünyaları tekrar muhasebeye tabi tutulmalı. Varsa maraz, tedavinin en güzel fırsatı gelmiş iken tedavi olunmalıdır. Allah (Subhanehu ve Teâlâ), iman ve istikamet vermiş iken, onu muhafaza etmeye çaba göstermek gerekir. Çabaların en azizi, ibadette ihlâs sahibi olmaya çalışmaktır.

Ramazan ayımız hayırlara vesile olsun inşallah. Fakirlikte sabrımıza, zenginlikte şükür ve cömertliğimize, davet ve tebliğde ilim ve salih amellerimize, cihad meydanında cesaret ve şehadet hazırlığımızı destek olsun inşallah. Âmin.

Bismillah

Taşkın ÖNEL

Bir besmeleyle başladı hayat. Yaratıcının eşsiz şaheserinin, insanın, sahne alması için bekleyen ebeveynlerin dilinden dökülen içten bir besmeleyle. Umudun adı, coşkulu yüreklerin tercümanı, mutlak olana sığınmanın, her şey ve herkesi ona ısmarlamanın dillerde vücut bulmuş hâli. Hayatın daha başında dillere yapışan bir lafız, tarifsiz bir huzur, adı konmamış bir güven, bir rahatlamamanın teminatı sanki. Kerameti, harflerinde değil, onunla kendisini anmayı murat ettiğimiz zat-ı zülcelalin kudreti, kuvvetinde. Onun yüreklere verdiği emniyet, hayatlara kattığı lezzet...

Hayatın başında âdeta bir teminat verir gibi dillere yerleşen besmele, akabinde güçlü bir şükür hâlinde vücut bulur. Gözlerin etrafını çevreleyen kirpiklerin eşsizliğine, gözlerde ışıltılı olan parlıtılıya bir şükür... Kaşların gözler üzerinde muntazam bir ahenkle süzülmesine, en tatlı kelimeleri söylemeye muktedir dile,

“Bismillah” diyelim bir kere daha aşk ile, açılın yine kapılar. Deni dünyanın üç solukluk kandırmacalarına, eğlencesine, oyalamasına sağlam bir “eyvallah” çekilsin bugün. Öyle bir uğurlama ki semtimizi unutsun fanilik, ebediyete âşık olalım yeniden. Namazlarımız ihlasın sınımsız nefesiyle tsunsun, oruçlarımız bizi tutsun, alkoysun. İblis’in zincirlerini kırmayalım bir daha, hep mahkûm ve lanetli kalsın köşesinde.

her varlığın “Allah” deyişini işiten kulaklara, onu anlamlandıran akla, bir şükür seremonisi. Şükürün adedi hesapsız, lezzeti tarifsiz... Ruhun kendini bulması âdeta, nefsin saldırgan tutumunu dizginleyen mekanizma, Şeytan’a bir meydan okuma... Şükür yoksa hayatın anlamı kayıp gibi, lezzeti yitik... Şükür yoksa meşakkatlere tahammül etme eşiğinde muazzam bir düşüş, sabrın esamesi okunmaz. Ve yoksa şükür, yani yoksa Rahman’a teşekkür, niye var ki Âdem, Âdemoğlu?

Neyin sevdasında bulur kendini ceset? Ruh, hafifleyecek yerde daha bir ağır basmaz mı bedene? Cevaplarını arayan nihayetsiz soruların girdabında kaybolmaz mı akıl? Şükretmeyi bilmiyorsa beşer, insan olmayı nasıl ve ne zaman başarabilir? Kâinatın her zerresine nakış nakış işleyen Rabb’e yoksa şayet minnettarlık, şükür; kâinat yıkılır üstüne o nefsin, zindan eder geniş ufukları.

Şükürün de şükürü olmalı oysaki. Müteşekkirim

ya Rabbi, şükretmeye bir hayat bahşettin, diye; sana sonsuz teşekkürler etmeye dil verdin, diye; her zerrede seni bulan bir akıl ile donattın, şükürler olsun. Mahlûkatın lisanınca, hadsiz hesapsız sayısınca, seni bilmeye yeten aklın şuurunca şükürler olsun.

İşte, Rabbi bilmek ve ona şükranlarımızı sunmak için bir lütuf daha, işte rahmet ayı: Ramazan. Nasıl ki gün yirmi dört saat seni bildiysek ve sana yöneldiysek daha fazlasını yapmak için eşsiz bir fırsat... Biliyoruz ki bu yönelişin, çabaların karşılığı her zamankinden katbekat daha fazla.

İblis zincirlenecek rahmet elçilerince, nefis yerden yere vurulacak, rahmet kapıları ardına kadar açılacak. Kimse kovulmayacak bu kapılardan, kimse mahrum bırakılmayacak rahmet sofrasından. Yeter ki kul bilsin rabbini, besmeleyle başlayıp şükür ile devam etsin yoluna, hamdi de unutmasın sonuna. İşte o zaman aydınlanır yüzler, huzurun Zemzem'inde yıkanır kirli gönüller, günahlar tevbenin hürmetine silinir gider. Beşer, insan olma zirvesine ulaşır, beşerliğin mülevves zincirlerinden kurtulup.

"Bismillah" diyelim bir kere daha aşk ile, açılın yine kapılar. Deni dünyanın üç solukluk kandırmacalarına, eğlencesine, oyalamasına sağlam bir "eyvallah" çekilsin bugün. Öyle bir uğurlama ki semtimizi unutsun fanilik, ebediyete âşık olalım yeniden. Namazlarımız ihlasın sınırsız nefesiyle ısınsın, oruçlarımız bizi tutsun, alıkoysun. İblis'in zincirlerini kırmayalım bir daha, hep mahkûm ve lanetli kalsın köşesinde. Zulmet köşesi olmasın yaşantımız, nurla dolsun. Lafzatullah ile kelam duralım, hâlimizi arz edelim edep ile, Rahman'ın merhametini dileyelim Rahim ismiyle.

Besmele ile selamet, ferahlık, huzur gelecek, gayrısı mümkün değil. Benlik, bencillikten kurtulacak; hodgam değil, diğergam olacak. Yalnız kendi kesesini düşünen cukkacılardan, her düşkünün derdiyle dertlenen bir fedakârlık abidesi yeşertecek. Bulduğu nimetleri kendisine saklayan hasislerden, ne cömertler vücut bulacak, görecek herkes. Gaddar yöneticiler, merhametle donanacak, mazlumun ahı kalmayacak yerde, felaha erecek her dertli.

Bir besmeleyle başlayan hayatın, en manidar sonu bir "Fatiha" ile olur ancak. O'nun adıyla başlayıp O'na hamd ile nihayete erdirmek ömrü. Nimetlerine sunulan sonsuz şükürlerin yanına, her bir ayrı bir imtihan olan sıkıntılara sabretmek... Yine O'na sığınmak, O'ndan gelenden dolayı... Hep bolluk, lütuf içinde geçmesi beklenmeyen hayatın zorluklarına da dayanmak sabırla, duayla, ibadetle... İşte bu fırsatları sonuna kadar aralayan rahmet ayı: Ramazan... Onda bambaşka namaz, oruç; şükür, hamd... Bambaşka lezzetlerin orta yere konduğu eşsiz bir sofraya, bir tek kuş sütü eksik sanki.

Gel ve dinle mağfiretin namesini, sen de mırıldan lisan-ı hâlince. İster besmeleyle gel ister salveyle, ister tevbeyle gel ister istiğfarla... Bil ki eli boş dönen hiç kimse olmadı bu kapıdan. Kapıyı çaldığı için pişman olan da görülmedi elbette.

Rahmet kapıları son kez kapanmadan, bir gayret daha...

Ramazanda Bunlar Yapılır mı?

Hamd, övgü, sena, teşekkür âlemlerin Rabbi olan Yüce Allah'a; salât ve selam da biricik örneğimiz, rehberimiz, önderimiz, öğretmenimiz olan Yüce Allah'ın Rasulü Muhammed'e (aleyhissalâtu vesselam) olsun.

Yazımızın başlığı; "Ramazan'da Neler Yapmamalı?" ya da "Ramazan'da Yapılması Gerekenler" şeklinde atabiliriz. Ama seçtiğimiz başlığın, meramımızı daha iyi anlatacağına inanıyoruz. Bazı şeylere, olaylara, durumlara tersinden, farklı açıdan bakmanın, değerlendirmenin yararlı olacağını düşünüyoruz. Onun için başta Kur'an ve oruç iklimi olan rahmet, mağfiret, bereket, infak, kardeşlik, ümmetlik ayı Ramazan'ı solurken ve onun misafir olduğu vakitlere konuk olurken; bu paha biçilmez iklimin hakkını nasıl verebileceğimizin hesabında olmayı anlamlı buluyoruz.

Yazımızın başlığını; "Ramazan'da Neler Yapmamalı?" ya da "Ramazan'da Yapılması Gerekenler" şeklinde atabiliriz. Ama seçtiğimiz başlığın, meramımızı daha iyi anlatacağına inanıyoruz. Bazı şeylere, olaylara, durumlara tersinden, farklı açıdan bakmanın, değerlendirmenin yararlı olacağını düşünüyoruz. Onun için başta Kur'an ve oruç iklimi olan rahmet, mağfiret, bereket, infak, kardeşlik, ümmetlik ayı Ramazan'ı solurken ve onun misafir olduğu vakitlere konuk olurken; bu paha biçilmez iklimin hakkını nasıl verebileceğimizin hesabında olmayı anlamlı buluyoruz.

Fatih PALA
fatihpalafatih@gmail.com

1. Öncelikle gelişile mutlu olmalı, evlerimize, sokak, mahalle ve cadde-lerimize, iş yerlerimize, okullarımıza, bulunduğumuz her yere Ramazanın havasını ve iklimini hâkim kılmalı. Bunda muvaffak olabilmek için de Yüce Allah'a dua etmeli, niyazda bulunmalı.

2. Ne kadar güzel ve farklı bir iklim içinde olduğumuzun farkında olarak etrafımıza bakmalı, vakitlerimizi ona göre ayarlamalı, davranışlarımıza çekidüzen vermeli.

3. Sabrın, tahammülün, direnmenin, îsar bilinciyle hareket etmenin anlam ve değer bulduğu bir

zaman diliminde olmanın farkındalığıyla daha az kendimizi, daha çok başka kardeşlerimizi düşünmeyi başarabilmeli.

4. İbadetlerin bambaşka bir lezzet verdiği, tat bulunduğu, namazın; yani kıyamın, kıraatin, rükûnun, secdenin ileri boyutlarda müminleri sarıp sarmaladığını tüm hücrelerde hissetmeli,

kavramalı.

5. Bol bol okunan hayat ve hidayet kitabımız Kur'an-ı Kerim ile kötülüklerin, kötü iş ve sözlerin belini kırmalı, Rabbimiz tarafından bağlı tutulan şeytan aleyhiline'nin iplerini çözmemeli, onu her zaman için tutsak eylemeli.

6. Okuduğumuz, tilavet ettiğimiz Kur'an, boğazlarımızdan aşağıya inip kalbimizle, gönümüzle buluşup irtibat kurabilmeli, oradan damarlarımızda gezen kana renk ve can olabilmeli, sadece okuyup geçenlerden değil, idrak edip anlayan ve gereğini hakkınca yapıp yaşayanlardan, örnek olup başka yüreklere de ulaşabilenlerden olmalı. Ve Kur'an'ın hafızları, onun muhafızları olabilme derecesine varabilmeli.

7. İftarlara kavuşuyoruz, sahurlara uyanıyoruz, ne güzel. O nimetleri hak edip etmediğimizi düşünmemeli. O mutluluğa, layık mıyız acaba? Kimsesizi, yoksulu, garibi, yetimi önce aklımıza, gönülümüze ve sonra da soframıza misafir edebilmeli. Budur işte kardeşlik, budur işte ümmetlik, budur işte mü'minlik...

8. Yorgun, halsiz, bitap düşülen akşamlar, iftarlar; kişiyi düşünceye sevk etmeli. Sofra kuramayanların, sofrasına aş koyamayanların hallerine haldaş olmalı, sırlarına sırdaş...

9. Alınan bir abdest, kılınan bir namaz, okunan bir Kur'an, anlamına uzanılan bir ayet-bir sûre, tutmalı bizi, koruyup kollamalı, bizi Rabimize bağlamalı.

10. Bütün bir kâinatın ibadeti, oruçtur artık. Yer ve göklere hâkimdir şimdi oruç. Rabbimize layık kul olmanın işaret taşıdır oruç. Onun anlam dünyasında, tefekkür burçlarında gezinmeli.

11. Verme, dağıtma, paylaşma yani infak bilincini taşıyır bağrında bu ay. Verdiklerimize rahmet, bereket, bolluk katar. Bunun farkında olarak dağıttıkça dağıtmalı, verdikçe vermeli ve ardına bakmamalı Müslüman.

12. Her geçen gün, ay, sene bir öncekini aratır mı, aratır. Üzerinden geçtiğimiz bugünü, bu ayı, bu seneyi arayacağımız şekilde yaşayıp idrak etmeli ve hep daha iyisi, daha hayırlısı, daha özlenilesi için çaba sarf etmeli.

13. Misafir misafir dolup, misafir misafir taşmalı haneler, mekânlar, semtler.. Yalnızlık, azlık, kendi kendinelik yerini; birlikteliğe, beraberliğe, kalabalığa, izdihama bırakmalı artık. Yüreklere, hep birlikte aynı sofrada, eller hep birlikte aynı aşı uzanmalı ve oradan da arşa. Uzanmalı gönüller, bütün bir mümin coğrafyaya; bereket için, rahmet için, merhamet için...

14. Misafir *alınmalı* evet, doğru ama misafir de *olunmalı* ki maksat hâsıl olsun, anlam eksikliğimiz tamamlansın. Ayrılık ve aykırılıklara inat, hep birliktelik, hep aynılık, hep huzur ve sakinet inmeli üzerimize.

15. Bu rahmet ikliminde, günleri bir bir tamamlarken ve günü akşam ederken, imanımızı da tamam kılabiliriz muyuz, onun kemale ermesi için yapılması gerekenlere önem verip eğilebiliriz muyuz? Bu noktaya çok önem vermeli, eğilmeli, bunun için mücadele etmeli. Nasıl peki? Namaz ile. İnfak ile. Zekât ile. Zikir ile. Tevbe ile. Kur'an tilaveti ve anlamına yoğunlaşmak ile... İbadetler, bizim hayatımız. İbadet için yaratılmadık mı? Özellikle namaza dikkatler üzeri dikkat!

16. İklimlerin, mevsimlerin en güzeli olan Ramazandan hiç ama hiç ayrılmak istememeli Müslüman. Her günü, bir öncekinden daha hayırlı ve donanımlı geçirmeli. Bugünün hayrı bir ise; onu, yarın ikiye, üçe, dörde, beşe çıkarmalı.

17. Yüce Rabbimizin ve dolayısıyla Kur'an-ı Kerim'in terbiyesinden geçmek için, Rabbanî ahlaka sahip olmak için ihlâsla ve azimle ayetlerden ayetlere yola çıkmalı, Rasulullah'ın (sav) her çağa ışık ve ümit olan sünnetine varılmalı, sınımsız sarılmalı, arı duru olunmalı.

18. Sabır, sabır, sabır.. Bu dinç ve dirençli sancağı, hep göndere çekmeli Müslüman. Gün gün sabırla yürümeli, büyümeli ve devasa kazançlara erişmeli.

19. Allah Rasulü (*Salât ve selam üzerine olsun*) ve Ashâb-ı kiramın (*Allahu Teâlâ onlardan razı olsun*) pek çoğundan daha fazla oruç tuttuğumuzu biliyor muydunuz? Peki, orucun, zekâtın ve bazı ibadetlerin, hicretin ikinci yılında ve sonrasında farz kılındığından haberiniz var mıydı? Şu halde sayı bakımından elde etti-

ğimiz çokluğumuzu, iman, ihlâs, azim ve sebat yönüne evirme zamanı gelmedi mi?

20. Basiret, feraset, anlam kalkanları ile *im-tihan denizine* dalmalı ama batmamalı, orada kalmamalı, kalkmalı ve aşkla donanmalı, sevdayla yoğrulmalı, durmamalı, yorulmamalı.

21. Bin aydan daha değerli, daha üstün kılan Kadir gecesinin sınırlarına gelindiğinin farkına varılmalı. Hamdin, şükürün, zikrin, tilavetin, iyiliğin, hayrın, hakkın, adaletin, muhabbetin, merhametin büyüdükçe büyümesi için bir arayışa geçilmeli. Hedefte, Kadir gecesini. Hedefte, af, mağfiret ve cehennemden kurtuluş. Sen, en güzel hedefe kilitlen ey kardeş!

22. Kazançlı çıkmak, rahmete mazhar olmak ve *şehadet ehli* olarak kalabilmek için bütün hesaplar vahye ayarlı, vahye dayalı yapılmalı. Kitabullah'ın ve sünnet-i Rasulullah'ın belirlediği sınırlar ve ölçüler ile düzen vermeli hayata, hayatlara. Kolay mı bu? Değil asla. Ama Müslüman, ama mümin, ama muvahhid şahsiyetler, zora talip olmalı, zora galip gelmeli.

23. "*İnsan, canını verir ama malını vermek istemez*" denir. Müslüman, canını kurtarmak, temizlemek, cennetle buluşturmak istiyorsa malını, varlığını, kârını, kazancını vermeli. Ve karar vermeli, asıl neyi isteyip neye sevdalı olduğuna. Cennet, verenlerin olacaktır; çünkü verenler, ancak muradına erenlerdir.

24. Son günlere doğru yapraklar bir bir dökülürken, Ramazanın hiçbir şekilde son bulmaması için plan yapmalı Müslüman. Burada elde ettiği, biriktirip zenginleştirdiği salih amellerini, bütün aylara bölüştürme, serpiştirme planı olmalı Müslümanın. Kazanmak zor, harcamak kolaydır elbet. Değeri bilinmeli zorla gelenlerin. *Zora gelmemek için* zorluklara göğüs germeyi bilmelidir müminler.

25. Tevhid'in sönmez çerağıyla mücadele kuşanan, mücahid olan kardeşlerimizi unutmamalı. *Dünyayı gül bahçesine çevirecek olanlar*; şirke, küfre, zulme, tuğyana, fahşaya, fıska, fücra karşı direnen, mücahidce savaşım şehadete erenlerdir. Şehadet, en güzel, en şerefli, en onurlu yaşamın sonunda gelen en mükemmel ölümdür. Rabbimiz, bizlere de nasip etsin. Âmin.

26. Hüzün çöker olur yüreklere, vakitlere, zeminlere. Vakit, daralıyordur. Hayır, daralan vakit değil, insandır. Geniş tut aklını, zihnini, kalbini, vaktini ey Müslüman. Misafirlerin en kıymetlisi gitmeye hazırlansa da sen, onun naksettiklerine, bıraktıklarına, kazıdıklarına dikkat kesil. *Kesil de tamamla kendini*.

27. Ve kadir, kıymet, muhteşem bir zaman dilimi; *Leyle-i Kadr*. Bin aydan, koca bir ömürden daha anlamlı, çok daha önemli gece. *Aydınlığın, nurun, rahmetin, bağışlanmanın, göz yaşının, şeytana düşmanın, affa dost olmanın gecesini*. Salisenin değerler üstü değer bulması. Gözlerin, sözlerin, kulakların can ve kan ile dolması; *Kadr gecesini*. Kurtulmanın tek hecesi. Hani Müslümanın sesi, soluğu, nefesi?

28. Namazlara dikkat edecekti Müslüman; hem de cemaatle ikame etmeye, teravihlerden lezzet almaya, cumalarda cem olup can bulmaya, özellikle de son cumaya kilitlenmeye... Tevhid'in şirk'i, hakk'ın batıl'ı, adalet'in zulm'ü, hayr'ın şerr'i, ma'ruf'un münker'i/iyiliğin kötülüğü alt edip yeryüzünden silip süpürmesi için müminlerin vahdet olması şart ve hatta rükun. Ey Müslüman! Kalk ve yekin ki iman edenlerin hasreti etsin sökün.

29. Ramazan, Kur'an'ın doğumevi. Ramazanda, konuşan Kur'an; susup dinleyen ve hiç konuşmayan kâinat. Ya insan! Asıl o, susacak, dinleyecek, dinlenecek ve dinmeyecek bir iman çağlayanını şahlandıracak. Ona sarıldıkça büyür, yürür, cenneti görür Müslüman.

30. Ve şimdi bayram zamanı. Neşenin, mutluluğun, birlikteliğin, kardeşliğin, ümmetliğin en had safhada yaşanıp hissedildiği vakittir bayram. Hem sevinç getirir hem de hüzün. Sevindirir; çünkü ikramlara kavuşma, mükâfata ulaşma anıdır. Hüzünlendirir; çünkü koca bir ay, başını almış, göçüp gitmiştir artık. Nasip olur mu, kısmet midir onunla yeniden buluşmak? Onunla buluşma özleminin yanında ve ötesinde; bütün mazlum, mahrum, mahkûm ve mustazaf Müslümanların özgür olduğu, kurtulduğu gün, asıl/gerçek bayram yaşayacağımızı unutmamalı.

Velhâmdulillâhi rabbil âlemîn...

Ramazan Ayında Neler Yapabiliriz?

İslam DOĞUBEY

Bismillahirrahmanirrahim...

Yüce Allah'ın (cc), insanlığın kurtuluşu ve selameti için lütfettiği Ramazan ayından azami düzeyde istifade etmek için, müminlerin hatırlarından çıkarmaması gereken çok önemli salih ameller var. Kişi, bu salih ameller vesilesiyle amel defterini ecirlerle doldurabilir, kendini Yüce Rahman'a affettirebilir ve Âlemlerin Rabbi olan Allah'ın rızasını kazanmak için bu zamanı önemli fırsata çevirebilir. O halde kısaca "Ramazan nedir?" "Oruç, ne demektir?" Ve "Ramazan ikliminde neler yapabiliriz?" sorularının cevaplarını sahih kaynaklardan bulmaya gayret edelim.

"**Oruç**, sayılı günlerdedir. Sizden kim hasta ya da yolculukta olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutar. **Oruca** gücü yetmeyenler ise bir yoksul doyumu fidye verir.

Ramazan ayında adeta bir iyilik, bir ecir toplama avcısı olan Müslümanlar, mümkün olduğunca salih amel işleyerek, bu ayın rahmetinden, feyzinden, bereketinden azami olarak yararlanabilir. Bu bakımdan önümüzdeki yıl, bu rahmet ayına kavuşup kavuşmayacağımız bizler için gayb konusu olduğundan ötürü, mutlak surette bu günleri önemli birer fırsata çevirmeye gayret edelim.

Bununla birlikte, gönülden kim bir iyilik yaparsa (mesela fidyeyi fazla verirse) o, kendisi için daha hayırlıdır. Eğer bilerseniz **oruç** tutmanız sizin için daha hayırlıdır" (Bakara Sûresi, 184).

"(O sayılı günler), insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği **Ramazan** ayıdır. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa, onu **oruçla** geçirsin. Kim de hasta veya yolcu olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun. Allah, size kolaylık diler, zorluk dilemez. Bu da sayıyı tamamlamanız ve hidayete ulaştırmasına karşılık Allah'ı yüceltmeniz ve şükretmeniz içindir" (Bakara Sûresi, 185).

Dolayısıyla; insanlar için hidayet rehberi, doğru yolun kaynağı, Hak ile batılı birbirinden

RAMAZAN KUR'AN

ayıran, mübarek Kur'an'ın indirildiği aya "Ramazan ayı" denilmektedir.

Tut beni ey oruç! Gıybetten, öfkeden, yalandan, harama bakmaktan, sabırsızlıktan ve kötü zandan...

Ebû Ümâme Sudayy İbni Aclân el-Bâhilî'den (r.a.) rivayet edildiğine göre, Resûlullah'ı Vedâ hutbesinde şöyle buyururken dinledim, demiştir: **"Allah'tan korkunuz. Beş vakit namazınızı kılınız. Ramazan orucunuza tutunuz. Mallarınızın zekâtını veriniz. Yöneticilerinize itaat ediniz!** (Bu takdirde doğruca) **Rabbinizin cennetine girersiniz"** (Tirmizî, Cum'a 80).

İnsanın oruç dışında her ameli kendisi içindir

Ebû Hüreyre'den (r.a.) rivayet edildiğine göre Resûlullah şöyle buyurdu:

Aziz ve celîl olan Allah, **"İnsanın oruç dışında her ameli kendisi içindir. Oruç benim içindir, mükâfatını da ben vereceğim"** buyurmuştur.

"Oruç, kalkandır. Biriniz oruç tuttuğu gün kötü söz söylemesin ve kavga etmesin. Şayet biri kendisine söver ya da çatarsa: 'Ben oruçluyum' desin. Muhammed'in canı kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki, oruçlunun ağız kokusu, Allah katında misk kokusundan daha güzeldir. Oruçlunun rahatlayacağı iki sevinç

anı vardır: Birisi, iftar ettiği zaman, diğeri de orucunun sevabıyla Rabbine kavuştuğu andır" (Buhârî, Savm 9; Müslim, Sıyâm 163)"

"Oruçlular cennete reyyân denilen bir kapıdan girecektir"

Sehl İbni Sa'd'dan (r.a.) rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber şöyle buyurdu:

"Cennete reyyân denilen bir kapı vardır ki, kıyamet günü oradan ancak oruçlular girecek, onlardan başka kimse giremeyecektir. 'Oruçlular nerede?' diye çağrılır. Onlar da kalkıp girerler ve o kapıdan onlardan başkası asla giremez. Oruçlular girince o kapı kapanır ve bir daha oradan kimse girmez" (Buhârî, Savm 4; Müslim, Sıyâm 166).

Ramazan orucunun sevabı...

Ebû Hüreyre'den (r.a.) rivayet edildiğine göre Resûlullah şöyle buyurdu: "Kim, faziletine inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek Ramazan orucunu tutarsa, geçmiş günahları bağışlanır" (Buhârî, İmân 28, Savm 6).

(...) Oruçlu biri kimse ile çekişmesin...

Ebû Hüreyre'den (r.a.) rivayet edildiğine göre Resûlullah şöyle buyurdu: "Hiçbiriniz, oruçlu olduğu gün çirkin söz söylemesin ve kimse ile çekişmesin. Eğer biri kendisine söver veya çatarsa, 'ben oruçluyum' desin" (Buhârî, Savm 9).

Yalan söyleyenin orucu

Ebû Hüreyre'den (r.a.) rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Kim, yalan konuşmayı ve yalan-dolanla iş yapmayı terk etmezse, Allah o kimsenin yemesini, içmesini bırakmasına kıymet vermez" (Buhârî, Savm 8, Edeb 51).

Nice oruç tutanlar vardır ki...

Hz. Peygamber şöyle buyurmuşlardır: "Nice oruç tutanlar vardır ki, orucundan kendisine kuru bir aklıktan başka bir şey kalmaz! Geceleri nice namaz (terâvih ve teheccüd) kılanlar vardır ki, namazlarından kendilerine kalan yalnız uykusuzluktur" (İbn-i Mâce, Sıyâm, 21).

Ramazan ayında Peygamberimizin cömertliği

İbni Abbâs (r.a.) şöyle dedi: Resûlullah, insanların en cömerdi idi. Onun en cömert olduğu anlar da Ramazan'da, Cebrâil'in (a.s.) kendisi ile buluştuğu zamanlardı. Cebrâil (a.s.), Ramazan'ın her gecesinde Hz. Peygamber ile buluşur, (karşılıklı) Kur'an okurlardı. Bundan dolayı Resûlullah, Cebrâil (a.s.) ile buluştuğunda, esmek için engel tanımayan bereketli **rüzgârdan daha cömert davranırdı**» (Buhârî, Bedü'l-Vahy 5, 6, Savm 7, Menâkıb 23, Bed'ul-halk 6, Fezâilü'l-Kur'ân 7, Edeb 39).

Ramazan infak ayıdır

"İman etmiş kullarıma söyle: Alışverişin ve dostluğun olmadığı o gün gelmezden evvel, dosdoğru namazı kılsınlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden gizli ve açık infak etsinler" (İbrahim, 31). **"Onlar, gaybe inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiklerimizden infak ederler"** (Bakara, 3).

Rasûlullah (s.a.s.) Efendimiz de şöyle buyurmuşlardır:

"Her sabah yeryüzüne iki melek iner. Bunlardan biri: 'Allah'ım! Malını hak yolunda harcayana halefini (infak ettiğinin yerine yenisini) ihsan eyle!' diye dua eder. Diğeri de: 'Allah'ım! Cimrilik edenin malını telef et!' diye beddua

eder" (Müslim, Zekât, 57).

Peygamber Efendimiz (s.a.s.), Ramazân-ı Şerîf'te hiçbir engel tanımadan tatlı tatlı esen rahmet rüzgârlarından daha cömert olur, bütün ibadet ve ihsanlarını artırdıkça artırır. Kendisine: "Hangi sadaka ecir bakımından daha büyüktür?" diye sorulduğunda: "Ramazân-ı Şerîf'te verilen sadaka..." buyurmuşlardır (Tirmizî, Zekât, 28/663).

Ramazan, İtikâf Ayıdır

Dinî bir terim olarak itikâf, akıl sağlığı yerinde ve ergenlik çağına gelmiş bir müslümanın beş vakit namaz kılan bir mescitte ibadet/Allah'a yakınlık elde etme niyetiyle bir süre durması demektir. İtikâfa giren kimse, camide yer, içer, uyur ve ihtiyacı olan şeyleri mümkün olduğu takdirde camide tedarik eder. Tuvalette gitmek, abdest almak ve gerekli olduğunda gusletmek gibi tabii ihtiyaçları için ise camiden dışarı çıkabilir. Bulunduğu camide cuma namazı kılınmıyorsa, cuma namazını kılmak üzere başka bir camiye gidebilir. Cenaze namazı için ise dışarı çıkamaz. Kendisine veya malına bir zarar geleceği korkusuna kapılması ya da zorla çıkarılması hâlinde başka bir camiye gitmek üzere içerisinde bulunduğu cami veya mescidden çıkabilir. Bu zorunlu hâllerin dışında camiden çıkarsa itikâfı bozulur (Merğînânî, el-Hidâye, II).

Ramazan ayında adeta bir iyilik, bir ecir toplama avcısı olan Müslümanlar, mümkün olduğunca salih amel işleyerek, bu ayın rahmetinden, feyzinden, bereketinden azami olarak yararlanabilir. Bu bakımdan önümüzdeki yıl, bu rahmet ayına kavuşup kavuşmayacağımız bizler için gayb konusu olduğundan ötürü, mutlak surette bu günleri önemli birer fırsata çevirmeye gayret edelim. Yüce Rabbim, bizleri affetsin... Bu mübarek aydan olabildiğince faydalanan salih ve mümin kullarından eylesin... Âmin.

Rahmet Ayı Ramazan: Kültürel Bir Etkinlik mi, Dini Bir Vecibe mi?

Mümine KARAKUŞOĞLU

Kültür nedir? Bir topluluğun bütün fertlerinin sahip olduğu olayları, meseleleri karşılayan duyuş, düşünüş şekilleriyle, tarih içinde meydana gelen fikir ve sanat verimleri ve değer yargılarının tümüdür. Kavram olarak kültür, toplumumuzdaki bilim adamlarının farklı tanımlarıyla ifade edilmiştir.

Rasim Özdenören'e göre kültür, "İnsanların hayat anlayışlarına göre oluşturdukları ve o anlayışı yaşamaya yönelik birtakım kolaylıklar dizelgesidir."

Ali Şeriatî'nin ifadesi ile kültür, "tarih boyunca bir toplumda meydana gelen bütün maddi manevi değerlerden ibadettir.

Cemil Meriç, kültür kavramına daha farklı, biraz da tepkisel bir yaklaşımda bulunarak, kültürün, "Avrupa'nın düşünce sefaletini belgeleyen bir kelime" olduğunu ifade etmiştir. Yine Cemil Meriç, "kültür" kelimesine "bukalemun" tanımı yaparak "kaypak" ifadesini kullanmıştır.

Dünyevileşmenin ve yozlaşmanın etkisiyle beraber namaz, spor; oruç, diyet; hac, turistik gezi; zekât, vergi; kurban ise et olarak algılanarak ibadetlerin amacı dönüştürülmüştür. Öyleyse Ramazan ayına dönecek olursak özünde Ramazan ayı, rahmet, bağışlanma ve arınma ayıdır. Müslümanın, nefsinin arzularını dizginleyerek nefis terbiyesini geliştirme ayıdır.

Bunun için "kültür" kelimesi yerine "İrfan" kelimesinin kullanımını daha uygun bulmuştur.

Biz de ramazan ayını kültür, irfan bağlamında değerlendirecek olursak şayet; günümüz toplumunda kültürel anlamda Ramazan ayının icrası, genellikle o ay boyunca TV programları ile maniler söylenerek tiyatroların (Karagöz-Hacivat) sergilendiğine, insanları eğlendirmek için festivallerin düzenlendiğine, çeşit çeşit yemeklerle sofraların donatıldığına, selfiler çekilerek sosyal med-

yada paylaşımların yapıldığına, popüler kültür köleliğinin had safhada sergilendiğine...

Camilerde mevlidler okutulup insanların çoştirulduğu kültürel bir şenlik anlayışının ön plana çıktığına...

Ya da bu ay için camilerde mahyaların süslenip asıldığı, maniler eşliğinde insanların sahura kaldırılması için davulcuların tahsis edildiği, milli bir şov gösterisi haline geldiğine şahit ol-

maktayız.

Maalesef ki kültürün değişken olması açısından, toplumumuzda Ramazan ayının ihya edilmesinde kültürel yozlaşmanın önüne geçilememiştir. Ramazan ayı, daha çok alışveriş standlarının kurulduğu, bilhassa yiyecek, içecek alanındaki rekabet, iftar menülerindeki zenginlik açısından kapitalizmin etkisiyle tüketim manyağı haline getirilmiş toplumlarda manipüle edilmiştir. Bu ayda restoranlar, kafeler, mağazalar, hınca hınç dolmaktadır...

Farz olan oruç ibadetinin kulluk şuuru; geleneksel bir aç kalma, vakti geldiğinde de tıka basa yeme süreci gibi bir şuarsuzluğa dönüştürülmüştür.

Bu durumda Ramazan ayının ihyası hususunda iki durum ortaya çıkmaktadır:

Bugün bizler de ramazan orucunu ihya ederken, kültürel bir etkinlik olarak mı ihya ediyoruz yoksa irfan bağlamında kulluk şuuruyla ihlâsı da gözeterek Allah Teâlâ'nın kullarına emrettiği dini bir vecibe olarak mı ihya ediyoruz? Nitekim bu değerlendirmeyi yapmamız gerekiyor. Çünkü ikisi arasında çok fark var.

Kültürel olarak icra edilen Ramazan orucu, sadece şekilden ibaret olup, maalesef ki ruhlara etki etmez.

İrfan bağlamında ibadet şuuruyla ihya edilen ramazan orucu; duyguları, şuuruları hatta tüm uzuvları kuşatma altına alır. Nitekim Peygamberimiz (sav), "Oruç kalkandır" buyurmaktadır.

İslami şuur ve ibadet bilinciyle ihya edilen Ramazan orucu, insan nefsinin maddi manevi kirlilerden arındırarak kemâlâta yükseltir.

Oruç ibadetinin temel hedefi, insanı takva-ya erdirmektir. "Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi size de farz kılındı" (Bakara, 2/183). Dolayısıyla ibadet şuuruyla ihya edilen orucun, kişinin üzerindeki etkileri bariz olarak görülmektedir. Peygamberimizin buyurduğu üzere, "Biriniz oruç tuttuğu gün kötü söz söylemesin ve kavga etmesin. Şayet birisi kendisine hakaret eder ya da çatarsa 'Ben oruçluyum' desin." "Kim yalan konuşmayı ve yalanla iş yapmayı terk etmezse, Allah'ın, o kimsenin

yiyip içmeyi bırakmasına ihtiyacı yoktur."

Nitekim oruç ve diğer ibadetler, bizlere atalarımızdan kalan kültürel bir miras değildir. Aksine kulluğun gereğesidir. İnsanı yeryüzünün halifesi olarak yaratan Allah Teâlâ, her şeyi onun için, ona hizmet amacıyla yaratmış ve inanca, ibadet ekseninden oluşan dini de insanın dünya ve ahiret saadeti için yaşam biçimi olarak var etmiştir. Bu yaşam biçimi içerisinde kültür de vardır. Fakat bu kültür, özünde İslam'dan beslenmektedir. Ancak biz, bunu, İslam kültürü olarak tanımlayamayız. İslam, her şeyden önce bir dindir. "Allah katında gerçek din, İslam'dır" (Al-i İmran, 16).

Bugün, İslam'ı "kültür" olarak gösterme çabalarına giren birtakım kesimler vardır. Dolayısıyla İslam'ın, insandan beklediği iman, ibadet, ahlak; özetle hayatın bütününe açılan sistemleri İslam'dan beslendiği için İslam kültürü olarak nitelendirmişler. Böylece gerçek din olan İslam değil de kültürle güdümlenmiş bir din anlayışı benimsetilmek istenmiştir.

Dünyevileşmenin ve yozlaşmanın etkisiyle beraber namaz, spor; oruç, diyet; hac, turistik gezi; zekât, vergi; kurban ise et olarak algılanarak ibadetlerin amacı dönüştürülmüştür. Öyleyse Ramazan ayına dönecek olursak özünde Ramazan ayı, rahmet, başışlanma ve arınma ayıdır. Müslümanın, nefsinin arzularını dizginleyerek nefis terbiyesini geliştirme ayıdır. Açlığın sıkıntısına varıp, nimeti verene şükredip, açların haliyle hemhal olma ayıdır. Ve özünde Ramazan ayı; kendisinde Allah Rasulü'nün (sav) gönlüne Cebrail (as) vasıtasıyla nakış nakış işlendiği Kur'an'ı idrak ederek dillerden gönüllere nakşetme ayıdır.

Ve yine özünde Ramazan ayı, kendisinde bin aydan daha hayırlı olan Kadir Gecesindeki sırrına mazhar olmak, Rabbine samimi bir yönelişle içten bir yakarış ve niyaz ile meleklerle birlikte selamet diyarına kavuşmaktır.

Rabbim, bizleri, gelenek ve göreneklerin taklitçiliğinden beri kılarak ibadetlerin özüne vakıf olarak amel etmeyi; Ramazan ayının rahmetinden faydalanarak onu hakkıyla ihya etmeyi nasip etsin. Âmin.

Şehr-u Râm

Rüveyde Bera PALA

Ramazan, her dilde farklı hislere yol açan Peygamber (sav) emanetidir.

Kaplere, manevi huzur biçen, meleklerin kanatlarını yürekte hissettirendir.

Dimağların her zerresine hüznü ve mesudane anları dizendir.

Ramazan, insaniyeti ram eden, kulakları yalnızca Allah kelâmına açtırandır.

Silkelenmek için, tüm inananların beklediği o mübarek ayın sınırlarındayız. İşte bu ayın her günü açlıkla beslenen bedenler; yeniden yüreklerindeki kıpırtı ile mübarek günlerin eşiğine kapanmış beklemektedirler. Amellerini

Ramazan'ın bereketi yine evlere sinmiş, her kalbe istemsiz bir canlılık serpilmiştir. Sahurlara kadar nöbet tutanlar, tesbihleri ile cam pervazlarında geceye eşlik edenler, ayrı bir huzurun tadına ermektedirler. Dillerinde kaynayan zikirlerle, ay ve yıldızların Rabbine seslenmektedirler. Her harfleri sanki ayrı bir arşa yükselmektedir...

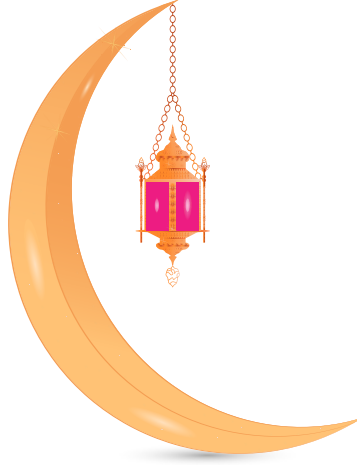
sıraya dizmiş has müminler, şimdi ecir kapılarında sıraya girmektedirler.

Ramazan'ın bereketi yine evlere sinmiş, her kalbe istemsiz bir canlılık serpilmiştir. Sahurlara kadar nöbet tutanlar, tesbihleri ile cam pervazlarında geceye eşlik edenler, ayrı bir huzurun tadına ermektedirler. Dillerinde kaynayan zikirlerle, ay ve yıldızların Rabbine seslenmektedirler. Her harfleri sanki ayrı bir

arşa yükselmektedir...

Ya Aliyy!

Sen ki ramazan gecelerini bize layık kılan, tokken açlığa, açken tokluğa süren, sahurdan iftara dillerimize zikri yerleştiren Aliyy'sin.

Senden başka üstün, senden başka ilah, senden başka yüce yoktur. Bunca gaflete ve bunca günaha rağmen, üzerimize Ramazan rahmetini yağdırdığın için sonsuz şükürler olsun sana, sonsuz hamd-u senalar olsun sana.

Yâ Afüvv!

Sen ki bu ayı, ayların en hayırlısı kılan, en yüce nimetlerini bu ayda tattıran, günleri bereketinle süsleyen, merhametini her bir zerreye damlatan Afüvv'sün. Sen Erhamurrahimin'sin, sen affedicisin, affetmeyi seversin, bu günahkâr kullarını, gaflet bataklığında çırpınan kullarını affet.

Ya Latîf!

Biz aciz ve muhtaç kullarına her daim nimetlerini sunan, onları kirletsek de en temizini, en yücesini bize layık görensiz. Lütfunu ziyadeleştirip, kalplerimizin gözlerini açtıran, ezeli düşmanımız şeytana kulaklarımızı tıkayansın. Kapısını araladığın bu ayda da lütuflarını üzerimizden eksik etmeyen ya Latîf; bizleri lütfuna layık kullarından eyle.

Hiçbir duayı icabetsiz bırakmayan Allah (c.c.), Ramazan bekçisi olan kullarını da işitmiş; Hilal'i otuz gün boyunca ışığıyla semâda müzeyyen kılmıştır. Minareleri, seçilmiş münadîleri ile (iftarla) müjdeleyici, (sahurla) uyarıcı olarak vazifelendirmiştir. Rahmetinin habercisi olan yağmurları, mübarek günler boyunca toprağın her zerresine dokundurmuştur. Ve kendine yakaran kullarından; gözlerini, dillerini, ayaklarını, ruhlarını ve bedenlerini her türlü günah mikroplarından berî olacaklarına dair sonsuz bir ahd almıştır.

Şimdi o kullar, önce dillerini sonra da kalplerini, Allah kelimelerinden gayrı hiçbir uğraş için yormadan, Vahiy gecesini, ardından da Bayram günlerini her hücreleriyle heyecana bulanarak beklemektedirler. Rableri onlardan razı, onlar da Rablerinden razı... (İnşaAllah.)

Ramazan ve Nefsimiz

Servan ÖZBEY

Ramazan yine geldi bereketi ile ve rahmeti ile. Neydi Ramazan? Paylaşmaktı, bölüşmektir Ramazan. Müminin müminden hakkını talep etmesiydi. Ramazan ayının bize bir etkisi vardı oysaki açlığı ve susuzluğu, vücudun taleplerini kısıp aç ve zor durumda olan insanları anlamak ve rabbin için iradene sahip çıkmaktı. Ne

kadar endeksliyoruz bunu hayatımıza? Bu Ramazan, bunu ne boyutta idrak edeceğiz?

Afrika'da bulanık bir su ile müminler oruç açarken, biz berrak sularla açacağımız oruçta ne kadar düşüneceğiz Irak ellerdeki kardeşlerimizi? Fitre ve zekâtlarımızı tanıdığımız insan-

Bize paylaşmayı öğreten, bizi günahlardan arındırandı. Bunu amel edecek miydik bu Ramazan, kavrayacak mıydık? Ruhumuzda maneviyatını, sadece Ramazanda değil de her ayda orucu bozan hallerin ahiretimizi yakacağını anlayacak mıydık? Tövbe edecek miydik acaba Rabbimize?

lara vermekten ne zaman vazgeçeceğiz? Ne zaman göreceğiz ihtiyaç sahiplerini, ne zaman çeşit çeşit yemekleri terk edip mütevazı bir sofraya ile Rabbimize hamd edeceğiz? Anlayacak mıyız Ramazanın amacını? Sizce de değil miydi Ramazan, bizlere paylaşmayı öğreten, günahlardan bizi arındıran Ramazan? Veyahut da "her şeyi terk et, Ramazandan sonra haya-

tına yine devam et" mantığını değiştirebilecek miyiz bu Ramazanda, idrak edecek miyiz? Kaçtığımız gerçekleri hayatımıza geçirecek miydik sahiden? Neydi Ramazan?

Bize paylaşmayı öğreten, bizi günahlardan arındırandı. Bunu amel edecek miydik bu Ra-

mazan, kavrayacak mıydık? Ruhumuzda maneviyatını, sadece Ramazanda değil de her ayda orucu bozan hallerin ahiretimizi yakacağını anlayacak mıydık? Tövbe edecek miydik acaba Rabbimize?

Geldi yine rahmeti ile. Bolca amel edip Rabbimize yönelten ay, nefsimizle bizi savaşa sokan bir süreçtir. Ama bu vasfı, her ay bize taşıması gerekiyordu oysaki. Her süreçte, her saniyede amel edip anlamalıyız. Sadece Ramazanda değil de her zaman günahlardan arınmamız gerektiğini hayatımıza geçirmeliyiz. Müminler açken tok yatmamalı, kardeşlerimizin dertleri ve sorunları ile hemhal olmalıyız. Rabbimize yönelmeliyiz ve anlamalıyız artık...

YALNIZ MÜMİN

Şehirde bir alışveriş telaşı içimde ise bir matem
Bir Gazzeli çocuğun umudunu taşıyordu irade
ayından beklentilerim

Olan biten had safhada çözümlenmek bir hayli zor
Ve komşunun açlığı unutulurdu o sıralarda
ışkembe-i kübra'nın menfaatinde

Kardeşlik ise karındaşlık düşüncesi kadar avam
İhtiyaçlar azalmalıydı belki de çıplak üstlerde
Mazlumun ahı çıktı çıkacak

Bir Bayram telaşı görünür şehirde herkes olan bi-
tene hayalet iken

Yalan Dünya

Cefai DEMİREL

Dilimizde sık sık söyleriz, yalan dünya! Çok sık söylememize rağmen dilimizle söylediğimiz bu söz, boynumuzdan aşağıya, gönlümüze inmez. Dilimizin söylediklerini gönlümüz tasdik etmez. Zaman zaman bir yakınımız vefat ettiğinde veya olağanüstü bir durumla karşılaşınca gönlümüzde bunu tasdik ediyoruz, fakat bu durum uzun süreli devam etmiyor.

“Sakın inkâr edenlerin yeryüzünde (bizi) aciz bırakacaklarını sanma. Onların varacakları yer, cehennemdir. Orası, ne kötü bir dönüş yeridir” (Nur, 57). Bu ayeti, bir hikâye ile açmak istiyorum:

Delikanlının biri, yolda genç kızı görür, beğenir. Kıza yaklaşır, “sizi beğendim, müsaadeniz olursa istemeye gelmek isterim” demiş. Kız da “babama söyleyeyim, kabul

Üniversite sınavında dört yanlış bir doğruyu götürür; bazen öyle bir yanlış olur, bütün doğruları götürür. Dünyalık her şeyi sorarız ama ahiretimizi ilgilendiren en önemli konularda, sormak ihtiyacı duymayız. Eş seçiminde, damat seçiminde, ahiretimizi ilgilendiren konularda sormak ihtiyacı hissetmeyiz. Sormadığımız bu soru, evladımızın eş seçiminde veya bizim eş seçimimizde dünyamızı ve ahiretimizi belirleyecek bir soru olabilir.

ederse gelin” demiş. Tarih belirlemişler, kızı istemeye gelmişler. Çaylar içilince kız babası damada sorar, “evladım, tahsilin nedir?” “Önemli bir kariyerim yok, ama üniversite mezunuyum.” “Oh oh yeterlidir. Evladım, kazancın nedir?” “Zengin değilim ama 6 bin TL maaşım var.” “Oh oh yeterlidir. Evladım, kızıma takı olarak ne takacaksın?” “Evlilik için biraz hazırlığım var efendim, kızınızı mahcup etmem.” “Oh oh yeterlidir. Kızımı ne ile getirip götüreceksin evladım. Dolmuş, otobüslerde mi gezdireceksin?” “Yolda

bırakmayacak kadar arabam var efendim.” “Oh oh yeterlidir.”

Kızı verirler. Bir süre sonra da düğünleri yapılır. Düğün yapılmasına yapılır ama kızın yüzü gülmez olur. Bir süre sonra babası, kızı sıkıştırır,

kız da söyler "baba, damadın gusül abdesti almıyor, gusül abdesti alınması gerektiğine de inanmıyor. Baba, damadını çağırır; "evladım, neden gusüle inanmadığını söylemedin?" der. Damat da, "efendim her şeyi sordunuz, ama inancımı sormadınız ki söyleyeyim" der.

Üniversite sınavında dört yanlış bir doğruyu götürür; bazen öyle bir yanlış olur, bütün doğruları götürür. Dünyalık her şeyi sorarız ama ahiretimizi ilgilendiren en önemli konularda, sormak ihtiyacı duymayız. Eş seçiminde, damat seçiminde, ahiretimizi ilgilendiren konularda sormak ihtiyacı hissetmeyiz. Sormadığımız bu soru, evladımızın eş seçiminde veya bizim eş seçimimizde dünyamızı ve ahiretimizi belirleyecek bir soru olabilir. Sormadığımız bu soru, dünya ve ahiretimizin kaybı olabilir.

Bazen evlatlarımıza sözümüz geçmeyebilir, gücümüz yetmeyebilir. Bazı resuller de evlatlarına hanımlarına söz geçirememiştir (Hz. Nuh, Hz. Lut). Bizler, baba olarak sorumluluklarımızı yerine getirmek zorundayız. Sorulması gereken soruları sormak zorundayız. Geçici dünya menfaatleri için evladını düşünen ebeveynler, sürekli mekânımız olacak ahiret mekânı için evlatlarımızın geleceğini düşünmek zorundayız. Asıl olan ahiret mekânını düşünmektir.

Allah buyurdu ki: "İnkâr edene de az bir süre dünya nimetleri veririm, ama sonunda onu cehennemden azabına sürerim. O, ne kötü bir sondur!" (Bakara, 126). Rabbim, bizleri ve evlatlarımızı ahiretini kazanmış kullardan eylesin. Bizi ve neslimizi cehennemden azabından muhafaza etsin.

Dünyalık peşinde koşan kimseler, bu dünyada belki, ahirette kesin hüsrana uğrarlar.

Görünürde başarılı, çevresinde takdir edilen, kendini başarılı hisseden bir insan, dünyalık peşinde koşanlar için, ahiret inancı olmayanlar için başarılı görülebilir. Kendini de başarılı hissedebilir. Ahiret azığı olmayan, hazırlamayan insan, "zirveye çıktım, başarılıyım, liderim"

derken, ölüm kapısını çalır, yüksekten yere çakılmış, kemikleri kırılmış vaziyettedir (merkepten düşmüş karpuzla döner). Zirveye çıkmak için vermiş olduğu çabaların aslında kendine kurulmuş bir tuzak olduğunu fark eder. Ama heyhat! Kendini başarılı hissettiği bir anda aslında iflas etmiştir. Daha ölecek yaşta da değildir. Yapacak daha çok işleri vardı. Sonra ibadete başlayacaktı. Ahirete hazırlanacaktı. Vakitsiz gelmişti ölüm. (Ankara-Karşıyaka'da yatanların yaş ortalaması 33'Tür. Yani tam da ölebilecek yaştayız.) (TÜİK yaş ortalaması: Erkekler 76. Kadınlar 81.) Tük yaş ortalamasını yükseltse de, ölenlerin yaş ortalaması otuz üç.

"Hayat, inanan ve salih amel işleyenlerin dışında hiç kimsenin kazanmadığı bir oyundur" diyor Aliya İzzetbegoviç. Bilge Kral'ın sözü, Asr suresinin meali niteliğindedir.

Dünya, oyun ve eğlence yeridir:

"Bilin ki dünya hayatı ancak bir oyun, bir oyalanma, bir süs, aranızda övünme ve malları ve çocukları artırma yarışıdır. Tıpkı bir yağmur gibi ki, onun bitirdiği bitki çiftçilerin hoşuna gider. Sonra kurur ve sen onu sapsarı görürsün. Sonra da çer çöp oluverir. Âhirette ise şiddetli bir azap ve Allah tarafından bir bağışlama ve hoşnutluk vardır. Dünya hayatı aldanma metaından başka bir şey değildir" (Hadid, 20). Bu ayetimizi, bu günlerde Ukrayna'da yaşananlarla açıklamaya çalışalım:

Bugüne bakınca Ukraynalılar, alabildiği iki valizi ile ailesini de yanına alıp arabası ile en yakın sınıra doğru kaçmaya çalışıyor. Tabi benzin bulabilirse, yolda Rus tanklarının altında ezilmeden sınıra varabilirse. Sınırdaki kaç gün misafir ederler seni? Bazı ülkeler, "24 saat süre içinde ülkemi terk etmelisin" diye belge imzalatıyorlar. Oradan nereye gideceksin? Kaplumbağa misali dolan dur. Paran bitince ne olacak? Nereye gideceksin? Ukraynalıların da bizler gibi "maaşımı alayım, iyi bir evim olsun, arabam şu marka olsun, evin fayanslarını yeni moda değiştirelim, koltukları halıya uyduralım, çocukları kolejde okutalım, iyi bir muhite taşınalım" vb. meşgaleleri vardı.

Derken bugün her şey yalan olmuş, canını kurtarma telaşına düşmüş. Dün kavgası yapılan iş ortamları ortada kalmamış, eşler arasındaki dünyalık sorunlar önemini yitirmiş, eşler arası iktidar savaşı sona ermiş, birbirlerinin canından kaygı duyar olmuşlar. Konforlu koltuklar ve yataklarının yerini, kömürlük benzeri sığınaklar almış, Metro'nun beton zeminleri yatakları olmuş durumda. Yalan dünyanın yalan olduğu tekrar gözlerimizin önünde cereyan etmektedir.

"Dünya hayatı, aldatici geçimlikten başka bir şey değildir" (Âl-i imrân, 185). Yarın bizler, için de bunların yaşanmayacağına garantisizdir. Bugün Cefai, emekli maaşını alıp sıcaık evinde oturup arabasına biniyorsa, bunun ebedi devam edeceğinin garantisizdir. Bunun örneğini Gölcük ve Düzce depremlerinde bir gecede yerle bir olan ev ve arabalarda bizzat şahit olduk. Suriye'de insanlar 10 yıl önce dünyalık geçimlik derdinde idiler, bugün çadırlarda kış günü yaşam savaşı veriyorlar.

"Dünya hayatı, bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Müttaki olanlar için şüphesiz ki âhiret yurdu daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?" (Enam, 32). Bu ayeti de gözlerimizin önüne bir tiyatro sahnesi ile canlandırmak isterim:

Çadırda yaşayan bir çocuk düşünün. Durumları iyi olan bir aileye misafirliğe gidiyorlar, sıcaık, kocaman, güzel bir ev. Aile, çocuğa güzel oyuncakları önüne bırakıyorlar. Çocuk, çok mutlu oluyor, oynamaya doyamıyor. Karnı güzel yiyeceklerle doyuyor. İlerleyen vakitte misafirliğin sonu geliyor ve aile, "hadi evladım kendi yerimize gidelim" diyor! Mutlu anların sonu. Güzel oyuncakları bırakmak zorunda kalıyorsunuz. Gözünüz, gönlünüz o oyuncaklarda kalıyor. Ama bırakıp gitmek zorunda kalıyorsunuz. Bugün bizim durumumuz da buna benziyor, dünyalık birtakım kazanımlar elde ediyoruz. Bu kazanımlara öyle bağlanıyoruz ki vakit gelince bırakıp gitmek zor geliyor. İstemese de elimizden tutup "hadi yerimize gidelim" diyorlar. Mutlu geçen birkaç saatten sonra dönüş yine çadıra oluyor (yani iki

metrekare toprak).

"Bu dünya hayatı, hakikatte sadece bir oyun ve eğlenceden ibarettir; âhiret yurduna gelince işte asıl hayat odur; keşke bunu bilselerdi!" (Ankebut, 64).

Peşin olanın çekiciliği:

Bizlerin dünya nimetlerine meylimizi, sahabenin tespitinden öğrenelim:

Abdullah bin Mesud (ra), Âlâ sûre-i şerifinin 17. âyet-i kerimesini okuyarak, "Fakat siz, dünya hayatını tercih ediyorsunuz, oysa âhiret daha hayırlı ve sürekli" şöyle buyurmuştur:

"Dünya hayatını, ahiret hayatı üzerine tercih etmemizin sebebinin bilir misiniz? Dünya, hazır önümüzde duruyor. Yiyecekleri, içecekleri, kadınları, zevk ve güzellikleri ile hemen takdim edilip bize veriliyor. Ahiret ise önümüzde gözle görülür durumda hazır bulunmuyor. O bakımdan biz, peşin olanı aldık, sonra verilecek olanı bırakıverdik."

Dünya lezzetlerinin mubahlarının suali, haramlarının ise cezası vardır.

Çünkü Resulullah (sav) Efendimiz, bir hadis-i şeriflerinde: "Dünyanın helâli hesap, haramı ise azaptır" buyurmuşlardır (Beyhakî). Ailemizin ihtiyacı için, ihtiyaç sahipleri için, dünya nimetlerinden faydalanacağız. Bu nimetler, ahiretimizi kazanmamıza vesile olacaktır. Helalinden kazansak bile, bunların da hesabını vereceğiz.

"Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz" (Tirmizi, Kitâb el-zühd).

Toplum olarak son dakika piyangosuna bel bağlamayı seviyoruz. Yıl boyu fazla çalışmayıp ter dökmeden bir yılbaşı bileti ile lüks hayat, konforlu yaşam hayallerimizi süsler. Milyonda bir ihtimale bel bağlamaktansa, daha garanti ve mütevazı yaşam şartları bizlere çekici gelmez. Bu durumu anlatan bir hikâyeye anlatmak istiyorum:

Zamanın birinde adama bir haber gelir.

"Baban, çok hasta yetiş de helalleş" derler. Adam, kalkar memleketine gelir. Babası son saatlerini yaşamaktadır. Son sözleri ise "Sanzotu, Sanzotu"dur. Vefat eder. Babasını defnedeler. Evladının içine bir uhde düşer. "Babamın son isteğini yerine getiremedim."

Peki, nedir bu Sanzotu? "Vaktinde gelseydim, bu otu bulabilseydim, belki babam kurtulurdu." Merak eder, bir aktara gider. "Sanzotu var mı?" der. Aktar, şaşkın bir vaziyette bakar, "hiç duymadım bu otu." Başka bir aktar bulur, ona sorar, o da "hiç duymadım bu otu" der. Birkaç aktara daha gider, hepsinden aynı cevabı alır.

Beyhude aramalarından yorgun düşer, dinlenmek için bir kahveye oturur ve çayını içmeye başlar. Adamın yorgun, çaresiz halini gören kahveci, merak eder. "Hemşerim, yorgun halini gördüm, bir derdin mi var? Belki yardımımız olur" der. Adam da olan biteni kahveciye anlatır. "Babamın isteği Sanzotu'nu ararım. Ama kaç aktara sordum, bulamadım" der. Kahvecinin yüzünde bir tebessüm oluşur. Adama sorar: "Baban ne iş yapardı?" "Emekli oldu, kahveden çıkmazdı" der. Kahveci, adama, "Aktarlarda ot aramayı bırak. Babanın son sözleri Sanzotu, kâğıt oyununda elinin yüksek olması demektir. Baban, oyunda kazanmayı beklemiş ve bu beklenti ile son nefesini vermiş" der.

Adam, şaşkınlıkla kahveciyi dinlemiş, bir taraftan da içindeki babasının son sözlerini yerine getiremediğinin sızısı dinmiş (Cüneyt Suavi, Hayatın İçinden Hikâyeler'den.)

"Nasıl yaşarsanız öyle ölürsünüz, nasıl ölürseniz öyle dirilirsiniz" (Tirmizi). "İyi bilin ki dünya hayatı bir oyun, bir eğlence, bir süstür. Aranızda bir övünme ve daha çok mal ve evlât

Dünya hayatında geçimlik kazanmak elbette ki haram değildir; söylemek istediğimiz, yaşam gayemizin dünyalık olmaması gerektiğidir. Yaşam gayemiz, ailemizin geçimini sağlamak ve ahiretimizi kazanmak olmalıdır. Yaşam gayemiz dünyalık ise, bu dünyalıklar, bizi hüsrana götürür. Yaşam gayemiz ahiret ise, bu dünyalıklar bizi ahretimizi kazanmaya götürür.

sahibi olmak isteğinden ibarettir" (Hadîd, 20).

Dünya hayatının geçiciliği, çabuk geçmesi:

"Siz, geçici dünya malını istiyorsunuz. Oysa Allah, ahireti kazanmanızı ister" (Enfâl, 67). "Doğrusu onlar, çabuk geçeni (dünyayı) seviyorlar da, önlerindeki o çetin günü (ahireti) bırakıyorlar" (İnsan, 27). "Cefai, yaşın kaç?" 60. Ne zaman geçti bu kadar yıl. Daha dün gibi.

"Dünya malını ehline terk ediniz. Zira ondan ihtiyacından fazlasını alan kimse, şuursuzca kendini helâk etmiş olur" (Camîu's-Sağîr, Hadis kitabı).

Dünya hayatında geçimlik kazanmak, dünyalık sahibi olmak suç mudur?

"Resulüm! De ki: Allah'ın, kulları için yarattığı süsü, ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kılmış? De ki: Bunlar, dünya hayatında inananlarındır, kıyamet gününde ise yalnız inananlara tahsis edilmiştir. İşte biz, bilen kimseler için âyetlerimizi böyle açıklıyoruz" (Â'râf, 32).

Dünya hayatında geçimlik kazanmak elbette ki haram değildir; söylemek istediğimiz, yaşam gayemizin dünyalık olmaması gerektiğidir. Yaşam gayemiz, ailemizin geçimini sağlamak ve ahiretimizi kazanmak olmalıdır.

Yaşam gayemiz dünyalık ise, bu dünyalıklar, bizi hüsrana götürür. Yaşam gayemiz ahiret ise, bu dünyalıklar bizi ahretimizi kazanmaya götürür.

Yazımızdan kastımız; sizlerin yaşam arzusunu söndürmek, enerjinizi düşürmek değildir. "Din, nasihattir" hadisi gereğince, önce kendime olan nasihatimin yazıya dökülmüş halidir. Selametle kalın.

“Allah Katında Tek Din İslam’dır!”

Emrah DOĞRU

Dinin kelime anlamları şöyledir; baş eğmek, itaat etmek, hakkını almak, ödünç almak, adak edinmek, baş eğdirmek, zorlamak, hesaba çekmek, idare etmek, ceza veya mükâfat vermek, hizmet etmek, borç vermek, yol yöntem belirlemek gibi anlamları vardır. Din kelimesinin karşılığı olan anlamları dikkate alarak şöyle bir açıklama yapabiliriz; Allah, insanı yaratıp yeryüzüne gönderdiği zaman ona yeryüzünde hila-

fet görevini yüklemiştir. İnsan; bilgisiz, aceleci, nankör, hırslı, saldırgan olduğundan dolayı hilafetin sorumluluğunu yerine getirebilmesi için nasıl davranması gerektiğini de Rabbimiz ona bildirmiştir. İnsan, Allah’ın kendisine verdiği nimetler karşısında şükrederse, bu şükürünün gereklerini yerine getirirse vazifesini yerine getirmiş olur. Borcunu ödemesi için Allah’ın çizdiği yoldan gitmesi, ona itaat etmesi gerekir.

Evet, dünyada pek çok din vardır komünizm, kapitalizm, sosyalizm ve demokrasi de insanların ortaya attıkları batıl dinlerdir. Rabbimiz, bunların hiçbirini kabul etmiyor. Bu sözde dinler, düzenler hiçbir insanın kurtuluşuna sebep olmayacaktır. Çünkü Rabbimizin bir düzeni, yasa ve kanunları vardır.

Ona itaat, onun gönderdiği hükümleri yeryüzünde uygulamakla mümkün olur. Ahirette insanın borcunu ödeyip ödemediğine, vazifesini yapıp yapmadığına göre, koyduğu hükümleri uygulayıp uygulamadığına, kendisine itaat edip etmediğine göre hesaba çekilecektir. Bu hesabın sonunda ya mükâfatlandırılacak ya da cezalandırılacaktır. Bütün bunlar, din kapsamına girer. Din, Allah’ın koymuş olduğu hükümlerin, çizmiş

olduğu yolun tamamıdır. Din, Âdem’den (a.s) (Hz.) Muhammed’e (sav.) kadar gelen şeriat, peygamberlerin hepsine emir ve tavsiye edilenlerdir.

Evet, dünyada pek çok din vardır komünizm, kapitalizm, sosyalizm ve demokrasi de insanların ortaya attıkları batıl dinlerdir. Rabbimiz, bunların hiçbirini kabul etmiyor. Bu sözde dinler, düzenler hiçbir insanın kurtuluşuna se-

bep olmayacaktır. Çünkü Rabbimizin bir düzeni, yasa ve kanunları vardır. Rabbimiz, Kâfirun suresinde şu şekilde uyarı vermiştir: **"Ey kâfirler, sizin dininiz sizin, benimki de benim olsun."** Kâfirlerin uydurdukları düzenleri, yasalari ve dinleri, Müslümanları hiç ilgilendirmemeli. Müslüman, Allah'ın razı olacağı şekilde bir hayat yaşamalı, belirlediği düzene kesinlikle uymalıdır. Allah katında Allah'ın razı olup kabul buyurduğu tek din, İslam'dır. **"Şüphesiz ki Kitab'ı sana hak olarak indirdik. O halde sen de dini Allah'a has kılarak (ihlâs ile) kulluk et. Dikkat et, hâlis din, yalnız Allah'ındır. O'nu bırakıp kendilerine birtakım dostlar edinenler, 'Onlara, bizi sadece Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz' derler. Doğrusu Allah, ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Şüphesiz Allah, yalancı ve inkârçı kimseyi doğru yola iletmez"** (Zümer, 2-3).

Evet, dini Allah'a halis kılarak kulluk etmek, kesinlikle değişmez ilkelerden biridir. İtaat, sadece Allah'a olmalıdır. Hüküm O'nundur. Tapılacak tek varlık, Allah'tır. **"De ki, Rabbim bana adaleti emretti. Her mescidde yüzlerinizi O'na doğrultun ve dini yalnız kendisine has kılarak O'na yalvarın"** (Araf, 29).

Evet, dini Allah'a has kılan bir insan, ondan başka kimseden bir şey ümit edip istemez, her konuda Allah'a teslim olur. Ebu Hureyre'nin rivayet ettiği bir hadiste Efendimiz şöyle buyurmaktadır: **"Doğan her çocuk, İslam fıtratı üzerine doğar. Daha sonra şayet ana babası müslüman değilse, ana babası onu Yahudi, Hıristiyan, Mecusi veya Ateşperest yapar"** (Buhari). Bizler, dinimizi önce kendimiz tam anlamıyla öğrenmeli, sonra da çocuklarımızı dinimize göre yetiştirmeliyiz. Hani bir şey olduğunda "ben, çocuklarımı çok seviyorum" diyoruz ya, konu, dini işlere geldiğinde "o daha küçük, genç" diyoruz. Örneğin; sabah namazına kaldırıırken, "yatsın, uykusundan kalmasın" diye düşünmek onları sevmemektir. Allah'ın emirlerini

onlara öğretmemek, onları sevmemektir. Yarın çocuklarımız cehenneme giderse ve bizim boyunlarımıza yapışırsa "Anne, baba hani beni seviyordunuz? Bakın, ben cehenneme gidiyorum. Neden bana namazı, orucu, tesettürü Allah'a şirk koşmamayı, haramlardan uzak durmayı öğretmediniz?» deseler ne yaparız o zaman, hiç düşündük mü?

İnanılan din ve yaşanılan din arasındaki fark nedir?

İnanığımız din, toplumda İslam olarak biliniyor ama yaşanılan dinin maalesef İslam'la bir alakası yok. Faiz kurumlarında Müslümanlar sıraya girmiş, ekme yer gibi faiz yiyorlar. Allah'ın uyarılarını hiç dikkate almıyorlar. **"Allah ve Resulü tarafından açılacak savaşa maruz kalınacaktır"** (Bakara, 279) ayetine, insanlar aldırış etmeden faiz yiyorlar maalesef. Bazı hanım kardeşlerimiz, sanki İslam dininde örtünmek farz değilmiş gibi gezmekteler. Kâfirlerle Müslümanları yan yana koyup karşılaştırsak hangisinin kâfir, hangisinin Müslüman olduğunu ayırt edemeyecek duruma geldik maalesef. **"Ey peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve müminlerin kadınlarına bir ihtiyaç için evden çıktıkları zaman dış örtüleri olan çarşaflarını üstlerine almalarını söyle"** (Ahzab, 59) ayetinde Rabbimiz bu şekilde uyarıyor.

Evet, bir de "ticaret yalan olmadan olmaz" diye bunu kendine bir kural olarak görenler var. Müslümanın iki lafından bir tanesi yalan olmuş! **"Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir nefretle karşılanır"** (Saf, 2-3).

Dün ehl-i kitab'ın birtakım azizlerini ve bilginlerini siyasi ve dini liderlerini Rableştirdiği gibi biz de birtakım azizlerimizi, bilginlerimizi, siyasi liderleri, onların sözlerini düşünmeden kabul ederek Kur'an'ın en açık ayetlerine bile aykırı söz ve davranışlarına, kişiliklerine baka-

rak "bir bildikleri vardır, doğrusunu onlar daha iyi bilir" diye ses çıkarmıyor ve her emirlerinin karşısında boyun büküyor toplum. Maalesef İslam, günümüzde Müslümanların hayatına hükmetmemekte, Müslümanlar kitabı ve sünneti tanımadan bir hayat yaşamaktadırlar. Hayatlarını şirke uygun yaşamaktadırlar. İnsanlar, kimin kurallarına, yasalarına göre yaşıyorlarsa onun dinindedirler. Bu, açık bir gerçektir. Rabbim, Müslümanlara basiret versin. Rabbimizin din olarak sadece İslam'dan razı olduğu, Kur'an-ı Kerim'de şöyle açıklanmaktadır: **"Bugün, sizin için dininizi kemale erdirdim. Size, nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı seçtim"** (Maide, 3) buyurmaktadır. Başka bir ayette de şöyle uyarı vermektedir: **"Her kim İslam'dan başka din ararsa asla kabul edilmeyecektir. O kimse ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır"** (Âl-i İmran, 85) Evet, görüyoruz ki Rabbimiz "dini tamamladım" diyor, tam olarak eksiksiz, sonradan ekleme ihtiyacına gerek olmadığını da ayetinde açıkça anlattığı gibi, her kim İslam'dan başka bir din ararsa kesinlikle hüsrana uğrayanlardan olacağını da başka bir ayetinde anlatmaktadır. Bize düşen görev, İslam'ın kurallarına, Rabbimizin emirlerine ve yasalarına şeksiz şüphesiz uymaktır. Eğer ki İslam dinini seçmişsek kurallarına da harfiyen uymak zorundayız.

Hangi şart altında olursa olsun fark etmemeli, haramlardan, yasaklardan uzak durmalıyız. Yasakların üstüne üstüne gitmemeliyiz, faizden, zinadan, yalandan, gıybetten, dediko-

dudan, hırsızlıktan, şirkten, ahlaksızlıktan uzak durmalıyız. Dinde olmayan adetlerden de uzak durmalıyız. Rabbimiz, **"İslam'ı, dininizi kemale erdirdim ve din olarak İslami seçtim"** diyor, hâlâ bunları bile bile İslam'da olmayan adetlerden, Batı'nın belirlediği günlerden uzak durulmuyor. Örnek verecek olursak, Batı'nın belirlediği günler; anneler günü, babalar günü, kadınlar günü, sevgililer günü, yılbaşı ve doğum günü. Bu tip günleri kesinlikle benimsememeliyiz. O günlerde kesinlikle bir kutlama veya başka bir eğlence yapmamalıyız. Bizim annelerimiz zaten değerli. Kâfirlerin belirlediği bir günde mi seveceğiz annemizi veya babamızı? Kadınlar, İslam dininde zaten değerli. Kadınların değerini Batı'nın belirlediği bir günde mi hatırlayacağız? İslam'da zaten sevgililer günü diye bir şey mümkün değil. Müslümanın ya helali olur ya da olmaz. Doğum gününde bakıyoruz Müslümanlara, ellerinde birer pasta, mum. Bir de söndürürken "bakın ne güzel bir iş yapıyoruz" dercesine poz veriyorlar. Bir sene daha ölüme yaklaştığımızın farkında olmalıyız. "Geçen bir yıl boyunca Rabbimizi razı edebildik mi?" diye muhasebesini yapmalıyız. Müslümanın yılbaşı ile kâfir bayramıyla nasıl bir bağlantısı olabilir? Kesinlikle olamaz. Vahiyden habersiz yaşayanlara göre her şeyleri doğrudur. Yemeleri doğru, içmeleri doğru, kılık kıyafetleri doğru, tüm yaşantıları onlara göre doğrudur. Çünkü onlara göre din, hayata karışamaz, onlara göre mantıklarına, nefislerine hoş gelen her şey doğrudur. Ama onlar, bunu bilmez ki doğru bir tanedir; o da Allah'ın kitabı, Rasulü'nün

sünnetidir, gerisi nefis ve şeytanın aldatmasıdır. Hâlbuki Rabbimiz, bir mü'minin kimlerle ülfet etmesi gerektiğini şöyle bildiriyor:

"Ey îmân edenler! Yahudileri ve Hıristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdır. Sizden kim onları dost edinirse şüphesiz o da onlardandır. Allah, zalimler topluluğunu hidâyete erdirmez" (Mâide, 51).

Rasûlullah Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmuştur: *"Kim bir kavmi severse, Allah Teâlâ onu onların arasında haşreder"* (Heysemî, 281). *"Kişi, sevdiğiyle beraberdir"* (Buhârî, Edeb, 96). *"Bizden başkasına benzemeye çalışanlar bizden değildir. Yahudi ve Hıristiyanlara benzemeyin! Yahudilerin selamlaşması parmak işaretyledir, Hıristiyanların selamlaşması ise el ile işaret etmekten ibarettir"* (Tirmizî, İsti'zân, 7/2695)

İslam'ı din olarak seçmişsek sadece dilde ve kimlikte kalmamalı eyleme geçmeli, dinimizin emirlerine göre yaşamalıyız. **"O (Allah), müşrikler hoşlanmasalar da (kendi) dinini bütün dinlere üstün kılmak için Resûlünü hidayet ve Hak Din ile gönderendir"** (Tevbe, 33). **"Ortada fitne kalmayınca ve bütün din Allah'ın oluncaya kadar onlarla muharebe edin"** (Enfal, 39). Bu ayetlerle ilgili Üstad Mevdudî şöyle açıklama yapmaktadır: "Allah'tan başkalarının hâkimiyeti sona erinceye, yeryüzünde sadece O'nun kanunları geçerli oluncaya ve sadece O'nun hâkimiyetini kabul edip sadece ona hizmet edinceye kadar savaşmalıyız." Allah'ın ilah, efendi ve yönetici olarak tanımak sadece ona itaat etmek ve hizmet etmek, sadece O'na karşı sorumlu olmak, O'nun cezasından korkmak, O'nun ödülünü arzulamak, aynı zamanda Allah'a ve elçilerine de itaat etmeyi gerektirir. Çünkü Allah, insanlara emirlerini, kitapları ve elçileri ile bildirmiştir.

"Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır. O halde kim tâğutu reddedip Allah'a inanırsa,

kopmayan sağlam kulpa yapışmıştır. Allah, işitir ve bilir" (Bakara, 256). Bu ayet, toplumda yanlış anlaşılmaktadır. Müslümanlar zora geldiğinde yani İslami kurallardan bir tanesini söylediğimizde hemen "dinde zorlama yoktur" demektedirler. Hâlbuki bu ayet, bizlere tam tersini anlatmaktadır. Bu, İslam'ı tanımayanların ya da hainliğine tanımazlıktan gelenlerin fikridir. Bir insan, kendi gönlüyle kendi arzusuyla hiçbir zorlama olmaksızın İslam'ı kabul etmişse bütün kurallarını hükümlerini kabul etmiş demektir. Müslüman, İslam dininin tüm kurallarından mesuldür; bir Müslümanın kâfir gibi yaşama lüksü yoktur. Kâfirleri dine zorlamayız, tebliğimizi yaparız, gerisi onlara kalmıştır. İster Hıristiyan olur, isterse de Müslüman. Aslında bu ayette açıklanmak istenen, kâfire dinde zorlama yoktur: **"(Resûlüm!) Eğer Rabbin dileyseydi, yeryüzündekilerin hepsi elbette iman ederlerdi. O halde sen, inanmaları için insanları zorlayacak mısın?"** (Yunus suresi 99). Evet, kâfirleri zorlayamayız. Müslümanlara, İslam'ı ve kurallarını usulüne göre anlatmalıyız. Çünkü Müslüman kardeşlerimiz bilmiyor olabilir.

"Allah nezdinde hak din, İslam'dır. Kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonradır ki aralarındaki kıskançlık yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler bilmelidirler ki Allah'ın hesabı çok çabuktur" (Al-i İmran, 19).

Allah'ın razı olduğu tek din, İslam'dır ve değişmeyen bir gerçektir. Rabbim, ayaklarımızı dini üzere sabit kılsın, ayaklarımızı kaydırmasın, bizlere af ve mağfiret etsin, yolunda çalışanlardan eylesin. Âmin.

Faydalanılan Eserler:

- Tefhimu'l-Kur'an, Mevdûdî.
- Gelin Müslüman Olalım, Mevdûdî.
- Besairu'l-Kur'an, Ali Küçük.

Sakıncalı Bir Filistinlinin Ölümü

Andrew MITROVICA
Al Jazeera, 4.02.2022
Çeviren: İsmail CEYLAN

Geçen ay, İsrail askerleri tarafından gözaltına alınan yaşlı bir Filistinli adamın ölümü, beklenmedik bir şekilde batı medyasında yer aldı.

Omar Abdulmajeed Esad, sakıncalı bir Filistinli idi. Diğer pek çok Filistinli gibi, Esad da aslında Filistinli olduğu için İsrail askerleri tarafından öldürüldü. Genç veya yaşlı. Kadınlar, erkekler veya çocuklar. Önemli değil. Esad'ın hayatı söndürüldü; çünkü tekrarlamakta fayda var, o bir Filistinliydi.

Katledilen Esad, yaşlıydı. 78 yaşındaydı. Batı Şeria'da Ramallah'ın biraz kuzeydoğusundaki Jiljilya'da yaşıyordu. Orada öldü.

Esad, evliydi. Sevdiği ve onu eşit derecede seven bir ailesi vardı. İş hayatını marketçilik yaparak geçirdi. Emekliydi, arkadaşlarıyla kâğıt oynamayı severdi.

12 Ocak'ın erken saatlerinde, evinden bir milden daha az bir mesafede olan kuzenleriyle

Tahmin edilebileceği gibi, İsrail askerleri ona kimliği olmayan bir Filistinli olduğu için inanmadı. Bunun üzerine Esad'ı arabasından sürükleyerek indirdiler, gözlerini bağladılar, ağızına bir tıkaç koydular ve ellerini plastik fermuarlarla sımsıkı bağladılar. Ardından İsrail askerleri, elleri, ağız ve gözleri bağlı olarak Esad'ı yakındaki bir inşaat alanına götürdü ve onu soğuk taş kaldırımlara attı.

vakit geçirmek için evden çıkmıştı. Ona, huzur ve zevk veren basit şeylerin tadını çıkararak sakin bir hayat yaşadı.

Esad, evine giderken Filistinli olduğu için İsrail askerleri tarafından bir "kontrol noktasında" durduruldu. İsrail askerlerinin Esad'ı durdurmak için hiçbir nedeni yoktu. Esad, baş belası olmadığı konusunda ısrar etti. Elbette doğruyu söylüyordu. Kuzenleriyle oyun oynayarak geçirdiği bir gecenin ardından evine gitmeye çalışan yaşlı bir adamdı.

Tahmin edilebileceği gibi, İsrail askerleri ona kimliği olmayan bir Filistinli olduğu için inanmadı. Bunun üzerine Esad'ı arabasından sürükleyerek indirdiler, gözlerini bağladılar, ağızına bir tıkaç koydular ve ellerini plastik fermuarlarla sımsıkı bağladılar. Ardından İsrail askerleri, elleri, ağız ve gözleri bağlı olarak Esad'ı yakındaki bir inşaat alanına götürdü ve onu soğuk taş kaldırımlara attı.

Bir süre sonra Filistinli bir doktor yardıma geldi. Esad'ın yüzü maviydi ve bilekleri morarmıştı. Esad'ın gözlerinde kanama vardı. Giysileri, kir içindeydi. Esad'a ilk yardım yapmaya çalıştı, fakat çok geçti. Doktor, Esad'ın kendisine ulaşmadan 15-20 dakika önce öldüğünü bildirdi.

Esad'ın trajedik ölümü, Filistinlilerin nesiller boyu Filistinli oldukları için katlanmak zorunda kaldıkları korkunç ölüm ve umutsuzluk envanteri arasında neredeyse hiç fark edilmeyen bir dipnot olacaktı ki, bir ayrıntı ortaya çıktı: O, bir Amerikalıydı. Esad'ı ve ölümünün gündem olmasına neden olan detay buydu.

Esad'ı başlayan, ağzını tıkayan ve gözlerini bağlayan İsrail askerlerinin, -Filistinli çocukların, kadınların ve erkeklerin ölümüne neden olan diğer tüm İsrail askerleri gibi- bundan mutlu bir şekilde kurtulacaklarından emin olduklarından şüpheleniyorum. Değersiz, tek kullanımlık bir Filistinlinin daha ölmüş olmasının ne önemi vardı ki? Ailesi ve arkadaşları dışında kimse umursamazdı. O, bir Filistinliydi. O, bir hiçti.

Her neyse, yaşlı adam "işbirliği yapmayı reddettiği" için ölmeyi hak etti. Askerler görevlerini yapıyorlardı. İsrail askerleri kahramandır, katil değil. Aksini söyleyen İsrail düşmanıdır. Bu gerekçenin çalışması gerekirdi; çünkü daha önce çok sık çalıştı. Ancak bu Filistinli, Amerika'da bir yaşam ve aile kurmuştu. Amerikalı oldu. O, Amerikan «rüyası»ydı, sıkı ve dürüst çalışmanın getirdiği başarılı bir iş adamı. Esad, yıllarını Wisconsin, Milwaukee'de geçirdi. Orta Batı. Amerika'nın «kalbi». Doğduğu yere geri dönmeden önce yıllarca orada bir bakkal işletti.

Esad'ın Amerikan pasaportu taşıması, sorun anlamına gelebilir: Esad'ı bağlayan, ağzını tıkayan, gözlerini bağlayan ve Filistinli olması nedeniyle onu öldüren İsrail askerleri için sorun; Filistinlilerin evlerini ve topraklarını çaldığında veya hapisanelerde, işkencelerde, bombalarda ve cezasız bir şekilde onları öldürdüğünde, ABD'ye güvenen İsrail hükümeti için sorun; Bir Amerikalının özel müttefikinin kirliliği "elleri"ndeyken ölümünün hesabını nihayet ve isteksizce vermek zorunda kalan ABD hükümeti için sorun.

Bir ABD Senatörü ve kongre üyesi, bu

cinayet ile ilgili soruşturma talep etti. Ayrıca Esad'ın ölümüyle ilgili «soruşturmanın» İsrail'in kendi aklama geçmişine sahip olması nedeniyle İsrail'e bırakılmamasını talep ettiler. Ve bir kez olsun, bir Filistinlinin çirkin ölümü, yalnızca Amerikalı olduğu için bazı ABD medyasında büyük ilgi gördü. Sizin ve benim bildiğimiz gibi, ölü Filistinliler genellikle bu tür bir ilgiyi hak etmezler. Yine de ilk başta, İsrail askerleri her zamanki gibi hikâyeye uydurdu. Esad'ın gittiklerinde hasta görünmediğini söylediler. Ağlamadığını ya da göğsünü tutmadığını söylediler. Aksi halde yardım ederlerdi. Sadece uyuyakalmış, dediler.

Esad, ABD vatandaşı olmasaydı İsrail'in yalanları galip gelirdi. Bunu sen de ben de biliyoruz. Şimdi İsrail, "kahramanlarının" yalan söylediğini kabul ediyor. Esad'ın ölümünün, «ahlaki başarısızlık ve zayıf karar verme» sonucu olduğunu söylüyor.

Yaşlı bir adamı eve gitmekten alıkoyup ağzını tıkamak, bağlayıp gözlerini bağlamaktan önce bir şantiyeye atıp ani, yalnız ve acılı bir ölüme terk etmek, katılıyorum, «ahlaki bir başarısızlık», "kötü karar verme" değildir. Bu, bir suçtur. Esad'ın ölümünden sorumlu iki İsrail askeri geçici olarak "rütbelerini" kaybetti. Bir diğeri "azarlandı".

Ne olmuş?

Siz ve ben biliyoruz ki, Esad'ın ölümü unutulduğu zaman, "disiplinli" İsrail askerleri büyük olasılıkla rütbelerini geri alacaklardır. Hatta zamanla terfi ettirilebilirler.

Bir İsraili yetkili, "disiplini" açıklarken gazetecilere, askerlerin "Esad'a daha iyi davranabileceklerini ama bu konuda kurallara uymadıklarını" söyledi. Bu, beni güldürdü. Gizem değil. İsrail askerleri, sadece yapabildikleri için değil, Esad'ı değersiz, tek kullanımlık bir Filistinli olarak gördükleri için «disiplinsizce davrandılar». Hayatı ve ölümü kendileri, hükümet veya hizmet ettikleri insanlar için önemli olmayan bir kimse.

Üniformalı ve üniformasız pek çok İsraili için Filistinlilerin hayatları hiçbir zaman önemli olmadı ve olmayacak...

Akla Gelen - 9: Vermek I

Yasin TEKİN

Rivayet odur ki; Genç bir adam, Rasûlullah'ın (a.v.s.) kapısını çalar ve ihtiyaç halinde olduğunu ifade ederek, muhtaçlığının giderilmesi için talepte bulunur.

Rasulullah (a.v.s.): "Ne-yin var (imkânların nelerdir?)"

Genç Adam: "Bir yatağım var!"

Rasulullah (a.v.s.): "Git yatağını sat! Elde ettiğin kazançla bana gel!" Genç Adam, yatağını satar, kazancıyla Rasûlullah'ın (a.v.s.) huzuruna varır.

Rasulullah (a.v.s.): "Bu kazancıyla çarşıdan urgan al ve bana gel!" Genç Adam, kazancıyla urganı alıp, Rasûlullah'ın (a.v.s.) yanına varır.

Rasulullah (a.v.s.): "Şimdi şehir dışından (orman, dağ ve tepelerden) odun topla, topladığın odunları (aldığın urgana sar/bağla) pazarda sat ve kazancıyla bana gel!" Genç Adam, toplamış olduğu odunları pazara götürür, satar ve kazancıyla Rasûlullah'ın (a.v.s.) huzuruna varır. Rasûlullah (a.v.s.): "Şimdi bu kazancı-

Malumdur insanı herhangi bir amel (fil) işlemeye sevk eden unsurların başında inanç, bilgi, dünyevi (hari-ci) etmenler, şahsiyeti, nefis, vesveseler vs. diye söyleyebiliriz. Yeri gelmişken iyi ve kötü olgusunun insanlığın bunca (kaç binlerce) yıllık birikimine rağmen hâlâ ibret ve ders çıkarılacak zemine oturtulamaması, maalesef birtakım amel-lerin sebep, sonuç ve bedel bağlamında insanlık için göreceliğini korumasına neden olmuştur!

la karnını doyur, yatağını al, iaşeni temine (ve çalışmaya) devam et!" der.

'Vermek' fiili, her ne kadar birinde olan imkanların bir başkasına aktarımı, el değiştirmesi, uzatılması, ulaştırılması, muhtaç olanın ihtiyacının giderilmesi gibi müspet manalar içerse de birtakım fiillerle olumsuz tanımlamalar da ortaya çıkmaktadır; Rüşvet vermek, faiz vermek, ödün (taviz) vermek gibi. Fiillerin olumsuz oluşu, failin de olumsuz ifadelendirilmesine götürür. Aynı zamanda habis amel icra eden failin güvenilirliğinin sorgulanmasını gerekli kılar. Neticede fail, yasaların karşısında suçunun rengine göre birtakım yaptırımlar da

görebilir. Ahlaki değerler ve yasaların kökeni insanın inşasını, suçun tanımı ile müeyyidenin derecesini izafileştirebilir.

'Vermek' eylemi daha gerçekleşmeden, bünyesinde birtakım kompleks (karışık) aşamalar barındırır. İnanç, ilim-irfan, niyet, amaç, araç, olanakların nitel ve nicel değerleri, beklenti, enaniyet gibi. Bu saydıklarımız, 'vermek'

eylemine götüren basamaklardır.

Birtakım eylemler gibi 'vermek' eylemi de asgari iki kişi ile gerçekleşir. 'Veren', verme eyleminde bulunan ve karşı taraf, 'alan' alma eyleminde bulunanın olması gereklidir. Burada alışverişin olumlu veya olumsuz olmasından daha ziyade, her iki taraf için de her neyse o şeyin verilmiş-alınmış olması gerekir. Yani veren yoksa alan yoktur ya da veren var, alan yoksa 'verme' eylemi gerçekleşmez.

Malumdur insanı herhangi bir amel (fiil) işleme sevk eden unsurların başında inanç, bilgi, dünyevi (harici) etmenler, şahsiyeti, nefis, vesveseler vs. diye söyleyebiliriz. Yeri gelmişken iyi ve kötü olgusunun insanlığın bunca (kaç binlerce) yıllık birikimine rağmen hâlâ ibret ve ders çıkarılacak zemine oturtulamaması, maa-lesef birtakım amellerin sebep, sonuç ve bedel bağlamında insanlık için göreceliğini korumasına neden olmuştur!

İnsan, kendisine verilen nimetlere (imkân veya olanaklara) karşı ekseriyetle kayıtsız kalmış, kimi zaman imkanların kullanılması aşamasında kapasitesi çerçevesinde biçare kalmış, kimi zaman ise nankörlük etmiş ve kimi zaman da hor görüp hoyratça davranmıştır. Müslüman için mastar halindeki 'vermek' eyleminin daha iyi anlaşılması için, aşağıda verildiği üzere beş madde halinde bazı konulara dikkat çekmeye ihtiyaç vardır. Âcizane üzerinde duracağımız konu başlıklarına; "şu, şunun içinde değerlendirilebilirdi" veya "şu da eklenebilirdi" ya da "konu sıralaması şöyle olabilirdi" denebilir! Konu başlıkları: 1. El/Yed, 2. Hikmet vermek, 3. Nimet vermek, 4. Güven vermek, 5. Yön vermek.

1. El/Yed: 'Vermek' fiilinin gerçekleşmesinde en önemli katkı sağlayan ve ilk akla gelen organ el/yed'dir. Neden birinden birine aktarım (vermek) için ilk akla gelen el/yed'dir? Aca-ba el/yed organı inançta ve örfte daha öte bir anlamlar zinciri mi oluşturmaktadır? Oysa ki muhtacın istemesini, duygu sömürsünden ari, reel bir muhtaçlık içerisindeki halin oluşturduğu düşüncenin itilimiyle mevcut (asgari) ihtiyaçları için böyle bir eylem içerisine girdiğini farz ettiğimizde; ihtiyacın gerçek ve imkân sahibinin muhtacın talebini giderebilecek gücünün muhtemel olduğu kanısı güçlenmektedir.

Bildiğimiz kadarıyla Türkçede el/yed, bilek ve parmakları kapsamına alan bir organ tanımlaması içerirken, Arapçada omuz ve parmaklar arası bir organ olarak tariflendirilir. Muhtemeldir

ki bu sebeple Risalet yıllarında abdest/el suyu (vudû/güzellik/temizlik) omuz ve parmaklar dâhil, arası sudan geçirilerek gerçekleştirilirdi. Zahirten tanımlaması aşağı yukarı böyle iken, bazı İslam âlimleri mecazen el/yed mefhumuna; erk sahibi (her şeyi yapabilme gücünde, sözü geçerli), iktidar sahibi yani muktedir olan olarak tanımlamışlardır.

"Bir kötülük görürseniz elinizle düzeltiniz (...)" [Hz. Muhammed (a.s.v.)] Buradaki 'el'in devlet gücüne delalet ettiği, dolayısı ile devlet tanımlamasının; toprak bütünlüğü, yasaları, ordusu, içerisinde tebaası, sınırları dâhilinde ve dışında gücüne göre söz sahibi olan tüzel bir kişilik olarak izahı yapılmıştır. Hadis-i şerifin bütünlüğü içerisinde geçen 'kötülüğün' niteliğine binaen; kötülüğü düzeltebilecek ya da kötülüğe karşı koyacak gücün asgari o oranda büyük olmasının icap etmesidir. Burada İslami anlamda devletin meşruyetinin, izahının ifadelendirilmesi ayrı bir konu olmakla beraber, takatimizi de aşan bir mevzudur. Ancak karınca kararınca şunu da ifade etmek gerekir ki; hadis-i şerifin bütününe incelediğimizde ve bütünlüğüne zarar vermemeye gayret ederek, kötülüğe karşı koyacak gücün, İslam akidesine göre azamiden asgariye doğru (el/yed, dil ve kalp) tasnife tabi tutulduğu, kalp seviyesinde (asgari) ise bir kötülüğe karşı koyuşun (buğzun) olmamasının, imanın zerresinin bulunmamasına işaret ettiği Yüce Nebi (a.s.v.) tarafından zikredilmiştir. Ayrıca dikkat etmek gerekirse bu veche (yüz/yön/üslup) ile de sözün Rasulullah'a (a.s.v.) ait olması münasebetiyle kötülük, hasene, muktedir olma hali tanımlaması- habis olana karşı durma, yol ve yöntem belirleme Müslüman için izafi olmaktan çıkar!

2. Hikmet vermek: "O, dilediğine hikmeti verir ve kime hikmet verilirse o kimse birçok hayra nail olmuş demektir. Bunu ise ancak derin kavrayış sahibi olanlar düşünüp anlar" (Bakara-269). "(Ey Muhammed!) Eğer Allah'ın sana lütuf ve merhameti olmasaydı, onlardan bir grup seni saptırmaya çalışırdı. Hâlbuki onlar, ancak kendilerini saptırırlar, sana hiçbir zarar veremezler. Allah, sana kitabı (Kur'an'ı) ve hikmeti indirmiş ve sana bilmediğin şeyleri öğretmiştir. Allah'ın sana lütfu çok büyüktür" (Nisâ-113).

Hikmet; eşyanın arka planını veya eşyalar arası bağı görme, dengeli olma, isabetli karar verme, kötülüğe mani-iyiliği ortaya çıkarmada akıl ve ilmin koordinesi ile hareket etme, ahlaklı-edepli olma, sınırlarını bilme... halidir. İslam

istilâhında; Rasulullah'a verilen ilim (sünnet), nasihat, İslam davet inceliklerini bilme, fıkhetme, takva... olarak ifadelendirilmiştir. Anladığımız kadarıyla hikmet; birtakım özelliklere sahip kullara Allah'ın verdiği (ikram ettiği) derin bilgi, diyebiliriz. Başta peygamberler olmak üzere birtakım kullar bu bilgiyle hayata, eşyaya, hakikate, birlik ve kesrete, sınırlara, bağlara... nazar ederler. Bu ilimle görür, duyar ve konuşurlar. Duyular (bilgiyi ilk karşılayan azalar), zihin ve kalp arası iletişimdeki iman eksenli ilahi uyumla; varlığı ve yokluğu, sebep-sonuç bağlamını, mikro ve makro kozmoz, âlemdeki değer ve hakikatlerini tefekkür ederler. Özellikle Allah'ın (c.c.) elçilerini düşündüğümüzde hikmet; tüm teferruatıyla olmasa bile Peygamberlerin iki âlem arası iletişimdeki söylem ve eylem hallerindeki durumlarından, zihinlerimizde gölge şeklinde de olsa sanki bir şeyler belirir, "ben buradayım" diyerek kendi derinliğini bize tanıtmaya çalışır! "Eğer siz, benim bildiklerimi bilseniz; az güler, çok ağladınız" [Hz. Muhammed (a.s.v.)].

Hikmetin olmadığı bilgi, sahibi için yüküttür (bkz. Cuma-5)! Hikmetten yoksun bilgi; taşıyanı kibirleştirir, zalimleştirir, hoyratlaştırır, dünyevi ihtirasların odağına iter, sınır tanımaz ve mana âleminde yoksun bırakır (uzaklaştırır)...

Hikmetten yoksun kişi; bilgi depoladıkça bilgi oburluğu artar, bilginin sindirilmesinde ciddi sıkıntılar yaşar, çünkü bilginin kaynağı-tedariki ve sınırlarına (yasak-faydasız-zanlarla oluşan bilgilere yaklaşımda) temkin ve riayete dikkat etmediği gibi, ihlal de eder. Müslümanlar ise hidayet iklimiyle, hikmetle temas sağlamışlardır. Böyle bir iklimin sıcaklığının, kuşatıcılığının ve eminliğinin artmasını-devamını ve hayat boyu yaşamak istiyorlarsa kural şudur; bildiklerini, bilmediklerini ve hadlerini (sınırlarını) bir ömür boyu bilmek zorundadırlar. Müslümanlar, hikmetle yüklendikçe hiçliklerini fark edecekler, bu hiçlik bilgisi onlarda zahire tevazu ve vakar olarak yansıyacak. Müslümanlar en azından iman ve ihlâsla gayret etmeli, azimet içerisinde olmalıdırlar. Ancak bu, onları kurtarabilir!

3. Nimet vermek: "(Rabbim), bizi nimet verdiklerinin yoluna ilet, gazaba uğrayanların ve sapıkların yoluna değil (Âmin)" (Fatiha-7). Nimet; genel ve sade tanımı ile insanın elindeki imkânların ona (insana) tattırması olduğu hoşluk, mutluluk diye ifade edebiliriz. Eğer bir insan elindeki imkânların farkında değil, imkânlarını kullanabilecek yönü (istidadı) yok, kullanamıyorsa ve mutlu değil, sıkıntıda ise nimetin var-

lığından bihaber olması, nimeti kullanmadaki naçar kalışıyla, mutluluğa erememesi ile nimet içerisinde değildir, demektir. Allah, insana maddi ve manevi, dünya hayatı boyunca ve ahirette o kadar nimetler (imkânlar) bahşetmiştir ki nitelik ve nicelik olarak, saymakla bitirmenin nakısalara sahip Âdemoğlu için na-mümkündür (bkz. Nisâ-69/Tevbe-21). Nimetin vehbi (Allah-c.c.-vergisi) ciheti olduğu gibi kesbi (insanın çalışarak Allah'ın insana ikram edeceği veya ettiği) yönü de vardır.

"Hasılı O, size, kendisinden istediğiniz her şeyi verdi. Öyle ki, eğer Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız, imkânı yok, onları toplu halde bile sayamazsınız. Gerçekten insan, çok zalimdir, çok nankördür" (İbrahim-34). Nimetin vehbi yönüne dair örnekler: Ruh, can, akıl, zekâ, duyulardaki hassasiyet, hidayet, suret güzelliği, organlarımızın varlığı-çalışma temposundaki ahenk...

Nimetin kesbi yönüne dair örnekler: İman, zenginlik, mal-mülk, itibar, karakterin düzgünlüğü (ahlaklı, dürüst, güvenilir olma), ilim-irfan, iman kardeşliği... (bkz. Â-i İmrân-103).

Müslüman için şüphesiz, nimetin sahibi/velisi, yoktan var eden ve karşılıksız vereni, elde edilen nimete şükür edilecek tek merci, verilen bu nimetlerin sorgulanacağı ve kulların tartışmalarına kesinlikle kapalı (bkz. Lokman-20) Yüce Makam, Allah'ın (c.c.) kendisidir.

"Rabbinin her türlü nimetini şükürle an ve anlat!" (Duhâ-11) Öyle ki Anadolu ve hinterlandında nimet tanımlanırken direkt olarak ekmeğe gelir ve nimet kavramı ekmeğe özdeşleştirilir. Muhtemeldir ki Kur'an-ı Kerim'in ekin (buğdaya) ve nevilere (tahıl çeşitlerinden) hikmetle bahsetmesi, özellikle Anadolu coğrafyasının kadim insanlık tarihine ev sahipliği yapması ve tarih ilminin tahıla dair birikimi Anadolu'daki özellikle İslam toplumunda nimetin ekmeğe ile ifadelendirilmesi ve ekmeğe saygının aslında nimete saygı olarak, birtakım ritüeller üzerinden canlı tutulmasına yol açması hayrete sayan (uygun/layık/yaraşır) ve ibret vericidir!

"Ekmeğe hürmet ediniz" [Hz. Muhammed (a.s.v.)]. Takribi yarım asrı devirmiş, Anadolu toprakları üzerinde doğmuş ve kısmen de olsa Anadolu insanının özelliklerini üzerinde barındıranlar hatırlarlar ve bilirler ki; yere ekmeğe düşerse "Bismillah" denir, üflenir ve yenirdi. Sofrada ekmeğe kırıntısı bırakılmaz, tek-tek parmak uçları ile toplanır yine yenirdi. Yolda yürürken yerde bir ekmeğe görülse öpülür, alna sürülür

ya da baş üstüne temas ettirilerek (başından kıymetli manası yüklenerek), yüzde hüznün ve korku eşliğinde, yüksek bir yere konurdu... yemek tabağı eklemekle iyice sıyrılarak "Elhamdülillah" denirdi.

"Yemek tabağınızı iyice sıyırınız, yemeğin bereketinin nerede olduğunu bilemezsiniz" [Hz. Muhammed (a.v.s.)].

Demistik ki bu kadim topraklarda nimetin değeri eklemekle taçlandırılıp birtakım ritüeller ile canlı tutulması ibretlidir. Bazılarımıza göre bu ritüeller, menşeinin araştırılarak inanç ve ideolojik bazda eksik ya da yanlış olduğu vurgulanabilir. Ayrıca kimilerine [entel/elit tabakaya(!)] göre bu hassasiyetiyle sıradan, amiyane ve cahil diye ifade edilen Anadolu insanı; nimetin ne olduğunu, nimeti verenin kim olduğunu unutmaması, canlı tutması, samimiyeti, inancı, özüne bağlılığıyla; Müslümanlar açısından içerisinde kıymetli, zarif derinlikler barındıran düşünce ve fiilleriyle, saygıyı ve takdiri hak eden âlemin en değerli parçalarından olduğu (bahis edilen hassasiyetlerini, özünü yitirmedeği sürece) bilinmelidir. Öyle ki <ekmek> mefhumuyla şartların ve zamanın getirdiklerine göre, bu toprakların insanı tecrübelerinin ışığında, nimetlere (insanın muhtaç olduğu imkânlarla) gönderme yaparak deyimler türetilmiş, ileriki nesillere çok manidar öğütler miras bırakmışlardır (vermişlerdir).

Ekmek aslanın ağzında: İnsanlığın geldiği an itibari ile rızık teminde şartların zorlaşması.

Ekmeğinin peşinde: Kimsenin malında mülkünde gözü yok, kimsenin ne düşündüğünün, neye inandığının peşinde değil. Tek derdi; hanesinin işesinin temini.

Ekmeğini bir eline alsın hepimiz "küh" diyeceğiz (rahat edeceğiz/soluklanacağız!): Onun işsiz oluşu hepimiz için sorun. Bir işi olsa, bulursa o da yoluna bakacak (gayret edecek) biz de bu düşüncenin verdiği ıstıraptan kurtulacağız.

Yiyecek ekmeği yok: O kadar yoksul, muhtaç ki insanlığın temel ihtiyacı olan ekmeği dahi bulunmuyor.

4. Güven vermek: *Elindekini verdi:* Bilinçli ya da bilinçsiz imkânlarını bir başkasına/başkalarına aktardı. *Verdiğinin farkında idi:* İmkânlarını elinden çıkarırken inanç ve bilgisine dayanarak sarf etti.

Birtakım kavramlar tek başlarına ya yeteri

kadar ya da hiçbir anlam içermeyiz. Aldıkları ekler, önlerine veya ardı sıra ilave sözcüklerle bir olguyu, olayı, öğretiyi, manayı işaret ederler. Yukarıda, örnekleri verilen deyimler gibi. Ek olarak yukarıda şunu da demistik ki: Birtakım mefhumlar; inanç, örf, kişisel temayüllere göre izafileşebilir ancak bir Müslümana göre nassların ve nassların işaret ettiği alanın içerisinde izafiyet kalkar (iman gereği), yerini teslimiyet alır; çünkü Şari'in alanında (Hududullah) Müslüman için izafiyetten (göreceliktan) söz edilemez.

Kavramların kökleri, tekâmülü ve kullanıldığı alanlar (etimolojik, ıstılahî, örfi, jargon - meslekler, nesillerin kavramlara yüklediği manalar) içerisinde yüklenen anlamlar ile de farklı tanımlamalara maruz kalabilirler. Ayrıca kavramların izahı için de karşıt (zıt) kavramın katkısına müracaat edilebilir.

Güven kavramını ya da güven sahibi faili izahta sarıh hale getirmek için zıtları; nifak failini ve münafık failini bir miktar yakından görmek, tabir yerinde ise derenin gözlenmesi sayesinde; derenin aktivitesi, debisi ve taban-yüzey yönünün bilinmesi ile paçaların sıvanma derecesi ve kararının makulat çerçevesinde ortaya çıkması gibi, güven-mü'min irtibatı ve güzergâhı zihinlerde netleşecektir (Allahualem).

Lügatte 'nifak', bir delikten (tünelden) girip bir başka delikten çıkmak, İslam ıstılahında ise lisanı ile inandığını iddia edip kalbiyle reddetme eylemi olarak tanımlanmıştır. Nifak içerisinde olan faile ise "Münafık" denmiştir. Türkçede ikiyüzlü (kuşku-kuşku veren) yani her ortama, karşısındaki muhatabına göre yön, fikir, inanç ve söylem üreten, şartların yapısına göre bukalemun misali renk değiştiren insanımsı varlıklar için sarf edilmiştir. Münafıklar; nifak içerisindeki halleriyle İslam'ı, Müslümanları istihza etmekle kalmazlar, iç dünyalarındaki nifakı zahire taşıyarak, buldukları toplumda koordineli bir şekilde ifsad ve fitne eylemine geçerler. Allah (c.c.), Kur'an-ı Kerim'inde cehennemden en alt tabakasında ikamet edeceklerini (!) buyurur (bkz. Nisa-145).

"Münafık; konuştuğu zaman yalan söyler, söz verdiğinde ahinde durmaz, emanetlere ihanet eder, hasımlıkta haktan sapar" [Hz. Muhammed (a.v.s.)]. (*Devam edecek...*)

Sosyal Medya Kullanımı ve Aile İçi İletişim*

Muhammed GAFFAROĞLU

Bir ailenin sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesinin temel koşullarından biri, aile içi etkileşim ve iletişimin yeterli/kaliteli biçimde devam etmesidir. Bu sebeple yüz yüze iletişim, aile ve ailenin varlığı için son derece önemli bir gerekliliktir. Ancak günümüzde sosyal medya ve onun mecralarında geçirilen uzun süreler, aile içi iletişimi olumsuz etkilemektedir. Özellikle akıllı telefonların yaygınlaşması ile bu uzun süreler katlanmış ve katlanmaya devam etmektedir. Ülkemizde günlük ortalama internet kullanım süresi, 7 saatin üzerindedir. Bu zamanın 3 saatine yakını da sosyal medya dediğimiz mecralarda tüketilmektedir.

Herkesin sınırsızca her şeyi paylaşabildiği, söyleyebildiği kontrolsüz bir alan olan sosyal medyanın bireylerin zamanını bu denli işgal et-

Sosyal medya, gerçek iletişimin/sosyalliğin en büyük düşmanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu büyük bir çelişkidir. Her yanımızı sarmış olan bu mecralarda kişinin sürekli iletişim hâlinde olduğu binlerce arkadaşı, grupları, yüzlerce "beğeni" alan paylaşımları olabilir; fakat dışarıda akan gerçek hayattan ve yüz yüze iletişimin samimi havasından nasiplenmeden sosyalleşen insan, bu sanallıkla gitgide yalnızlaşmaktadır.

mesinin; insana, aileye ve topluma birçok negatif etkisinin olması kaçınılmazdır. Çocuklarımızla, eşimizle ilişkimiz, nasıl oturmamız ya da nasıl konuşmamız gerektiği, neleri sevip nelerden hoşlanmamamız gerektiğine kadar ailemizi şekillendiren bilgiler sosyal medya tarafından sürekli pompalanıyor ve aileyi de içine alarak toplumu yozlaştırmaktadır. Sadece sağlıklı aile içi iletişimin olmazsa olmazlarından olan aile bireyleri arasındaki göz temasının azalması bile ailede çok büyük tahrifatlar oluşturmaktadır. Çünkü çocuk, annesiyle babasıyla kurduğu göz temasıyla

kendisini güvende hisseder, onunla bağ kurar; fakat sosyal medya, internet vb. araçların aileyi teslim almasıyla artık aile içi sohbetler, paylaşımlar gitgide azalmakta ve aynı ev içerisinde birbirlerinin günlük yaşamını sosyal medyadan takip eden, mesajlaşma programıyla birbirine meramını anlatan aileler ortaya çıkmaktadır. Ortaya çıkan bu durumla bireyin eğitiminde çok büyük yer kaplayan aile içi eğitimin bu görevi,

* 10 Şubat Perşembe günü, online yapılan "Günümüzde Aile" başlıklı panelde sunulan tebliğin özet metnidir.

kontROLSÜZ ve sınırsız sosyal medyaya devredilmektedir. Bunun sonucu olarak da geleneksel aile değerleri, sınırsız enformasyon ve veri bombardımanından etkilenerek hızlıca yok olmaktadır.

Sosyal medya ile toplumun bazı değerleri önemsenmemeye başlanmış; teşhir, abartı, kurgu ve mahremiyetin önemsizleşmesi, bu alanın normları haline gelmiştir. Alçakgönüllülük, kanaatkârlık gibi değerlerin ortadan kaybolduğu, bireyciliğin çok daha fazla öne çıktığı, bireysel başarının ve bireysel mutluluğun önem kazandığı görülmektedir. Mahremiyetin değeri toplumda çok azalmış, eskiden aile içerisinde gerçekleşen iyi ya da kötü olayların dışarıyla paylaşılmasının bir sınırı varken günümüzde bu sınır kalkmış durumdadır. Bugün, aile içerisinde yaşanan sorunların, mutlulukların ve hatta çok mahrem sayabileceğimiz anların dahi sosyal medyada paylaşıldığına şahit olmaktayız. Ancak sosyal medyanın, mahremiyeti bu denli ortadan kaldırmasıyla aile daha kırılgan ve dışarıdan gelecek her türlü etkiye açık hale gelmiştir.

Kişi, ne kadar çevrimiçi olacağını ya da hangi platformları kullanacağını kendinin belirlediğini düşünse de mecraların içine daldıkça ya da çevresindeki kullanıcı sayısı arttıkça kullanılan platform sayısı ve geçirilen süre artmaktadır. **İnsanlar, sosyal medyayı "sınırsız özgürlük alanı" olarak tanımlayarak bu mecralara teslim olmuştur.** Söz konusu mecraları bağımlılığa dönüştüren temel sebeplerden birisi, sosyal medyada insanın olduğundan güçlü/cesur davranabilmesidir. Örneğin; kişi, bir devlet başkanına direk yazabilir, onunla etkileşime girebilir ya da kişinin görüşleri birden trend/ünlü olabilir. Fakat bu bağımlılık, son tahlilde aile içi iletişimi bitirme noktasına getirmiştir. Kişi, ailesinin yanındayken onlarla yapacağı uzun bir sohbet yerine onlardan çok uzaklara gidip "kendi balonu"nda zaman geçirmektedir. Annesini, babasını, dost ve akrabalarını aramaktan, görüşmekten imtina eden insanlar, sosyal medyada binlerce arkadaşına sahip olarak yakınlarından uzaklaşmaktadır.

Özetle sosyal medya, gerçek iletişimin/sosyalliğin en büyük düşmanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu büyük bir çelişkidir. Her yanımızı sarmış olan bu mecralarda kişinin sürekli iletişim hâlinde olduğu binlerce arkadaşı, grupları, yüzlerce "beğeni" alan paylaşımları olabilir; fa-

kat dışarıda akan gerçek hayattan ve yüz yüze iletişimin samimi havasından nasiplenmeden sosyalleşen insan, bu sanallikle gitgide yalnızlaşmaktadır.

İnsan, kontROLSÜZ kullandığı sosyal medya ile zaman gibi değerli bir nimeti boş ve faydasız şekilde heba etmektedir. Diğer taraftan ailesini ihmal ederek anne baba, eş ve çocuklara vakit ayırmayarak büyük bir vebalin altına girmektedir. Çünkü **"Rabbinin senin üzerinde hakkı vardır. Nefsinin senin üzerinde hakkı vardır. Ailenin senin üzerinde hakkı vardır. Şu halde her hak sahibine hakkını ver!"** (Buhârî, Savm, 51) hadisinden de görüleceği üzere ailemizin her bir ferdinin de kişi üzerinde hakları vardır. Ayrıca Hz. Peygamber (s.a.v.), bir diğer hadisinde, **"Kim, Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsa, misafirine ikramda bulunsun. Kim, Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsa, akraba ilişkilerini sürdürsün (...)"** (Buhari, Edeb, 85) demektedir ve hatta **"Akraba ilişkisini kesen, cennete giremez."** (Müslim, Birr, 19) diyerek sıla-ı rahîmi terk etmeyi, cennete giremeyecek kadar kötü bir yere koymuştur.

Sosyal medyanın temelinde bulunan beğenilme, öne çıkma ve ünlü olma gibi kavramlar, İslam'ın ahlak anlayışında yerilerek mütevazı ve alçakgönüllü olmak tavsiye edilmiştir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.), **"Mütevazı olun, öyle mütevazı olun ki biriniz diğerine karşı övünmede bile bulunmasın."** (İbn Mâce, Zühd, 16) demektedir. Hz. Peygamber (s.a.v.), tevazuu öğütlerken, övünmekten ve kişiyi yüzüne karşı övmekten de **"Birbirinizi (aşırı şekilde) övmekten sakının. Çünkü bu, (bir nevi) öldürmektir."** (İbn Mâce, Edeb, 36; İbn Hanbel, IV, 93) hadisiyle men etmiştir.

Peki; ailemiz, çocuklarımız ve kendimiz için ne yapmalıyız? Bu konuda dinimizin inanç ve değerleri, davranışlarımıza yön vermelidir. Zira dinimiz, hayatımızın her alanında, sosyal medya da dâhil esas almamız gereken ölçüyü koyuyor önümüze. Bu ölçü; insan her hareketiyle, sözüyle ve tavri ile insanların değil, Allah'ın (c.c.) beğenisini, rızasını ve hoşnutluğunu kazanmak için bu mecralarda bulunmalıdır. İnsanın amacı Allah rızası olursa kendini ve ailesini korumuş olur.

Hayatımızda Söylem ve Eylem İlişkisi - II *

Furkan KESER

Bu noktada Saff sûresi 2 ve 3. ayet-i kerîmeler üzerinde biraz durduktan sonra yavaş yavaş konunun genel hatlarını tamamlayabileceğimizi düşünüyorum kardeşler;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ

"Ey iman edenler! Neden yapmayacağınız şeyleri söyleyip duruyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir gazap sebebidir."

Ayette hitap, iman eden kadın ve erkeklerle.

İman ettiğini iddia eden kadın ve erkeklerden Rabbimiz, **iddialarını ispat etmelerini** emrediyor. İman iddiasını o doğrultudaki salih amellerle taçlandırmaları gerektiğini emrediyor. Bu ayetin nüzûl sebebi olarak rivayet edil-

"İman" öyle boş bir söz değil, bilakis içi doldurulması gereken bir iddiadır. Şimdi, başta bahsettiğim çocuklar konuşmayı öğrendiğinde onlara "Lailaheillallah"ı öğretin emr-i nebevisindeki hikmeti daha iyi anlayabiliyoruz değil mi? Kuru sözden ötesini kastediyor Allah Rasulü mutlaka. Zira bugün diller binlerce, milyonlarca kez "Lailaheillallah"ı zikrediyor fakat amelden yoksun, güzel ahlaktan yoksun bir iman, ruhsuz bir cesetten başka çağrışım yapmıyor maalesef.

diğine göre; Müslümanlar, amellerin Allah yanında en sevgilisinin hangisi olduğunu bilseydik o uğurda mallarımızı ve canlarımızı feda ederdik, demişlerdi. Bunun üzerine "Şüphesiz ki Allah, kendi yolunda çarpışanları sever" meâlindeki âyet nâzil oldu. Fakat Uhud savaşında, bazılarının geri dönmesi, Saff sûresinin bu âyetindeki kınamanın sebebi olmuştur.

Şimdiye kadar başlıkta belirttiğimiz gibi söylem ve eylem üzerinde durduk; ancak bu ayet-i kerime ile birlikte meselelerin hem ahiret hem de dünyaya bakan yönüyle **iman-amel birlikteliğini**

de konuşmak gerektiğini düşünüyorum. Çünkü Kur'an-ı Kerim'de Rabbimiz, 50'yi aşkın yerde iman ve salih ameli birlikte anmış. Merhum şehid (inşallah) Seyyid Kutub, bu konuda diyor ki; "Amel-i salih, imanın tabii semeresidir. İman kalbe yerleştiği andan itibaren kendiliğinden bir hareket başlar. Çünkü iman, aktif ve harekete geçirici bir gerçektir. Bir vicdanda iman yer

* 5 Şubat 2022 Cumartesi akşamı, çevrim içi olarak gerçekleştirilen konferansın özet metnidir.

eder etmez, kendi varlığını dış dünyaya salih ameller olarak yansıtır. Tıpkı kokusunu içinde tutamayan çiçek gibidir. Hareketsiz, pasif ve sönük halde beklemesi, dışa çıkıp dışında kendini göstermeden gizli kalması mümkün değildir. Eğer aksi oluyorsa o iman, ölü veya zayıftır. Aynı zamanda iman, soyuttan/söylemden somuta/eyleme dönüşmeyen sırf iyi niyetlerden ibaret de değildir" (Kutup, ts: 351). Buradan hareketle imanın bir hareket, bir eylem, bir aksiyon olduğunu görmekteyiz.

Sahabe'nin yaklaşımında da zaten Seyyid Kutub'un bahsettiği iman anlayışını görebiliyoruz. Kur'an'a göre sahabe, Rasulullah'a 13 mesele soruyor, 11'i amele taalluk eden meseleler; 1'i ruh, 1'i de kıyamet ile alakalıdır. Yine hepimizin bildiği gibi sahabenin Kur'an ile amel etme anlayışı nasıldı?

Ebu Amir ed-Dâni; Hz. Osman, Hz. İbn Mes'ud ve Hz. Ubey'den rivayet etmektedir: "Resulullah (s.a.v), onlara Kur'ân-ı Kerim'den on âyet-i kerime öğretirdi. Onlar ise bu âyet-i kerimelerde amel ile ilgili hususları öğrenmedikçe bir başka on âyet-i kerimeye geçmezlerdi. Böylelikle Hz. Peygamber, bizlere hem Kur'ân-ı Kerim'i ve hem de onunla amel etmeyi birlikte öğretirdi."

Yani anlayacağımız, "iman" öyle boş bir söz değil, bilakis içi doldurulması gereken bir iddiadır. Şimdi, başta bahsettiğim çocuklar konuşmayı öğrendiğinde onlara "Lailaheillallah"ı öğretin emr-i nebevisindeki hikmeti daha iyi anlayabiliyoruz değil mi? Kuru sözden ötesini kastediyor Allah Rasulü mutlaka. Zira bugün diller binlerce, milyonlarca kez "Lailaheillallah"ı zikrediyor fakat amelden yoksun, güzel ahlaktan yoksun bir iman, ruhsuz bir cesetten başka çağrışım yapmıyor maalesef.

Merhum Ali Küçük Hoca, Saff sûresi 2 ve 3. ayetlerin tefsirinde diyor ki:

"Bu ayetlerin iki veçhesi var aslında; 1. Ey mü'minler; amelin konusu olmayan, yapmanın konusu olmayan şeyleri ne diye gündem ediyorsunuz aranızda? Yani size ne ABD'den, Çin'den? Efendim, İnkaların Amerikan kültürüne etkilerini tartıştığınızda amel defterinize salih amel olarak mı, malayani olarak mı yazılacak? Bunun gibi yarın amele dökülemeyecek fantastik denilebilecek, ütöpik denilebilecek, bize lüks olan konuları konuşup ne diye zaman kaybediyorsunuz? 2. Yapmadığınız, yapmayacağınız şeyleri

neden konuşup duruyorsunuz? Konuştuğunuz şeyler neden hep olduğu yerde kalıyor? Yani sizler hep söz Müslümanı mı olarak kalacaksınız? Amelî planınız, aksiyona geçme iradeniz nerede? Namaz kılmayacaksınız madem, ne diye abdest alıyorsunuz? (rahatlatsın diye!) Orucu da kilo verdirdin diye tutuyoruz, işte fakirlerin halini anlayalım diye yorum yapıyorlar ya! Sanki fakire oruç farz değil. Bir ibadetin içi ancak böyle boşaltılır. Bu denli amel ve hareket odaklı olan din, ancak bu kadar pasifleştirilir. Allah, bu ayette işte laf ebelerini böyle azarlıyor. Allah, 'bilmiş bilmiş şunu yapmak lazım, bunu yıkmak lazım' diye sadece kuru laflarla meşgul olanları değil, lafi eyleme dönüştüren, kendi yolunda bir binanın tuğlaları gibi saf bağlayıp çarpışanları sever."

Allah Rasulü, "Kişinin iyi bir Müslüman olduğunun alametlerinden bir tanesi de onun kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesidir" buyurmaktadır. Bir başka rivayette, "Kişinin malayaniyi terk etmesi onun imanındandır" buyruluyor.

Peki, **lüzumluyu, lüzumsuzu** nereden anlayacağız? Bizi, sâlih amele yönlendiriyor mu, yönlendirmiyor mu? Bunun da yolu, tabii ki Kitap ve Sünneti iyi bilmekten geçiyor. Demek ki imanımızı güçlendirmek, sâlih amellerimizle Allah'a yaklaşmak için dinimizi, kulluğumuzu ilgilendirmeyen konulardan uzak durmamız gerekiyor.

Kendi çocuklarımızı unutup başkalarının çocuklarını konuşuyoruz. Filanın şu kadar malı varmış, şurayı satmış, şurayı katmış, bilmem hangi siyasetçi şunu demiş, öteki ona şu cevabı vermiş vs... Adam daha evlenmeden boşanmanın konularını tartışıyor, oturduğu yerden ihramlıyken yasak olan şeyleri konuşuyor. Yahu şimdi, el'an, imkânın varken yasak olan ve yapılması emredilen şeyler var, onları gündemine bir alsana? Dolar şöyle oldu, hükümet şunu yaptı... Niye konuşup duruyoruz bunları? Ahiretimize bir faydası var mı? Mizanımızda ağırlık yapacak mı? Hayır! O halde neden? İşte, artık bunlarla vakit harcamaktan vazgeçin, diyor Rabbimiz.

Beşir Eryarsoy Hoca, bir anekdot anlatmıştı. Bir toplantıda gencin biri ısrarla bir soru soruyor. Diyor ki; "Zânînin cezası 100 celde mi, recm mi?" Beşir Hoca diyor ki, "evladım, şu an İslam devletinde mi yaşıyoruz?" "Hayır." "O zaman önce İslam devleti kurulsun. Oturur delil-

leriyle hepsini konuşuruz, şimdi daha acil meselelerimiz var.”

İman-amel birlikteliği demişken, Bakara sûresi 44. ayetten bahsetmeden olmaz tabi; *﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتَسَوُّوا أَلْفًا﴾* Yoksa siz, başkalarına iyiliği, birr’i takvayı emrediyor da kendinizi unutup musunuz? Üstelik kitabı da okuyup durduğunuz halde? *﴿تَعْتَلُوا أَلْفًا﴾* “Ne kadar az aklediyorsunuz!” Kendinizin yapmadığı bir şeyi neden başkalarına emredip duruyorsunuz? Buradaki bir nüansı belirtelim, yani denilebilir ki bir baba acayip tiryaki, adam sigarayı bırakmıyor, severek de içmiyor, bağımlılık farklı bir mesele ama çocuklarına da “içmeyin şunu” diye öğüt vermesin mi? Gece teheccüde kalkmak, şüphesiz övülecek bir ameldir, nitekim de her vaiz buna teşvik eder insanları. Ancak kaç kişi bu ameli sürekli ifa edebiliyordur? Çok azı. Eğer herkes yapabildiği kadarını anlatacak olsaydı, bu din güdük kalırdı. Allah Rasulü de veda hutbesinde buyuruyorlar ya; “Burada bulunanlar bulunmayanlara bu sözlerimi ulaştırın, ola ki bir başkası sizden daha iyi anlar ve daha iyi amel eder.” Hani İmam-ı Azam Ebu Hanife’ye atfedilen bir yalan var ya, diyor Ali Küçük Hoca, meşhur bal hikâyesini duymuşunuzdur. Yani birine “bal yeme” demek için bal yemiyor olmak gerekmez.

O zaman burada temiz bir niyetle, istediği halde birtakım sebeplerle yapamadığı iyi işleri, takvaya, birr’e ulaştıracak amelleri teşvik edenlerden değil de zaten kalbi de mutmain olmamış, elindeki kitapta sürekli okuduğu üzere Allah’ın kendisini her zaman görüp, işittiğini unutarak insanlar nezdinde bir itibar elde etmek adına iyi görünüp, kendisine gelince o emrettiklerinin tam tersini yapan ikiyüzlü münafıklardan bahsediliyor, diyebiliriz. Bunlar, kendilerini zaten helak ediyorlar; ancak Müslümanlara da büyük zararları dokunuyor.

Fuzûlî’nin şu beyti, bunu ne güzel ortaya koyar:

“Vâizin küfrün benim rüsvâlîğimden kıl kıyâs

Anda sîdk olsaydı ben takvâ şîâr etmez mi-dim”

Nasıl bir toplum olduk ki, “hocanın dediğini yap, yaptığını yapma” gibi sözler meşhur olmuş. Bugün Müslümanlar itibarlarını kaybetti, izzet ve şerefini kaybetti. Dirlik ve birliğini kaybetti. İnsanlığın karanlığa bulanmış çehrelerine bir umut olma potansiyeli sadece İslam’da

var; fakat Müslümanlarda bunu hayata geçirecek irade olması gerekiyor. Bunun için de en önemli adım, ahlak ve erdemli hayatı topyekûn tesis etmektir. İman ve amel birliği yapmış yiğit Müslümanlara ihtiyaç vardır. Bir şekilde insanlara güçlü bir mesaj verilmesi gerekmektedir; “durun, teslim olmayın bir umut var. Bu kötülüğü devirecek bir İbrahim var. Firavunu boğacak Musa burada, içimizde. Kâbe’yi, Harem-i Şerifi, putlardan, necasetten arındırarak Muhammed’in (s.a.v.) ümmeti burada.” diye seslenebilmeli, güven ve umut verebilmeliyiz tüm insanlığa.

Bu noktada söylem-eylem tutarsızlığını azaltmak için basit manada neler yapılmalı diyecek olursak;

1- İnsanlara imanı hatırlatmalıyız. Rasulullah’ın “Din, nasihattir” buyruğu mücibince bol bol nasihatleşmeli ve sahabenin deyimiyle “iman tazelemeliyiz.”

2- İnsanların, inandığı değerlerine daha çok önem vermesini sağlamalıyız. Bunun için bu dergilerimiz, konferanslarımız ve çeşitli davet çalışmalarımızı yaygınlaştırmalı ve imanın değerini ve önemini sürekli anlatmalıyız.

3- İnsanları, inandıklarıyla amel etmeye, eyleme geçmeye teşvik etmeli ve bu konuda kolaylaştırıcı, yardımcı olmalıyız. Amel etkinlikleri düzenlemeli, mesela nafil namaz, nafil oruç, iyilik hareketleri, çevre bilinci, hasta ziyaretleri vs. gibi imanı amele dönüştürecek, bunu teşvik edecek etkinliklerle iyiliğin yolunu açmalıyız.

4- Tabî iyiliğin önünü açarken, imanımızın emrettiği amelleri kolaylaştırırken, imanımıza ters, Allah ve Rasulü’nün nehyettiği amellere ulaşmanın da önünü elimizden geldiğince kapatmalı ve zorlaştırmalıyız. Toplumdaki nifakla, bozgunculukla, ifsat edici her türlü propagandayla savaşmalı, ya kökünden kazımalı ya da insanlar nezdinde onları küçük düşürmeliyiz.

Bu maddeler çoğaltılabilir ama şimdilik biz, bu kadarıyla iktifa edelim. Rabbimiz, hepimize iman bereketiyle amel edebilmeyi nasip etsin. Fitneden, nifaktan, fesattan kendimizi, ailemizi ve tüm insanlığı kurtarmanın yollarını bize gösterebilir. Bize, Hakk’ı hak bilip hakka yönelmeyi, batılı batıl bilip ondan uzaklaşmayı nasip eylesin.

﴿وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (Yunus, 10)

Genç Birikim Kayseri Temsilciliği, “Şehadet Programı” ile Açıldı

“Tevhid Mücadelesinin Sürdürücülerinden Olmayı Temenni Ediyoruz”

Genç Birikim Kayseri Temsilciliği

5 Mart 2022 Cumartesi akşamı, saat 20.00’de, *Hunat Mah. Şimşek Sok. Şerbetçioğlu Apt. No: 5/3 Melikgazi-Kayseri* adresinde bulunan **Genç Birikim** dergisi/derneği **Kayseri** temsilciliği açılışı yapıldı. Elhamdulillah...

Birkaç aydır hazırlık aşaması süren temsilciliğin açılışı, Kayseri içinden ve Ankara’dan kıymetli misafirlerin iştiraki ve aynı zamanda yapılan “**Şehadet ve Şehidlik**” programı ile gerçekleşti.

Sunuculuğunu **Fatih Pala**’nın yaptığı program, **Mustafa Toker**’in Kur’an tilaveti ve okunan ayetlerin Türkçe meali ile başlayıp her biri kendi alanında yetkin önemli isimlerin güzel temenni, tavsiye, kardeşlik-ümmetlik ve dua içerikli kısa konuşmaları ile devam etti. Misafirler arasında; Ankara’dan araştırmacı-yazar **Ali Kaçar**, Kayseri’den **Mehmed Göktaş, Mehmed Ali Durmuş, Nezir Ergenç, Faruk Kurt** vd. vardı.

Koca ümmet deryası içerisinde ufacık bir damla olmayı murat ettiklerini söyleyerek sözlerine başlayan Genç Birikim Kayseri temsilcisi

Fatih Pala, “Bu mekânda, nasip olursa Yüce Allah’ın adını yüceltme ve O’nun adıyla yücelme adına gayret göstereceğiz. Hz. Âdem ile başlayıp kıyamete kadar sürecek Tevhid mücadelesinin sürdürücülerinden olmayı temenni ediyoruz. Buranın oluşması için çok zamandır uğraşıyoruz; elbette ki maddi uğraşlar önemlidir ama bu önem, bir yere kadardır. Çünkü aslolan içini doldurmak ve maksada uygun hareket etmemizdir. Bazen mekânlar oluyor ama içleri boş kalıyor; bazen de insanlar oluyor ama mekân bulunmuyor. İnşallah insan-mekân buluşmasını gerçekleştirenlerden olarak, burada, Rabbimizin rızasını kazanacak işler yaparız”

diyerek sözlerini sürdürdü.

“Yaptığımız çalışmaları, sadece Allah’ı razı etmek için yapmalıyız.”

Kürsüye davet edilen Ankara’dan misafir, Genç Birikim dergisinin sahibi ve yazarı **Ali Kaçar**, hem temsilciliğin açılışı ve hem de şehadet üzerine kurduğu cümlelerde şunları kaydetti:

“Yeni açılan her yer, İslami anlamda çalışmaların temel referanslara dayalı olarak en güzel bir şekilde yapıldığı zaman, bir anlam ifade eder. Bu yer, içinde yaşadığımız ortamlarda ve dünyada var olan sıkıntılara yeni bir sıkıntı eklemek için değil, bu sıkıntıları en aza indirmek için olmalıdır. Yaptığımız bütün çalışmaları, sadece ve sadece Allah’ı razı etmek için yapmalıyız; sayımız ya da imkânımız çoğalsın diye değil. Sadece Allah rızası için hareket ettiğimiz zaman Allah da bize yardım edecektir. Peygamberlerin ortaya koyduğu mücadelele-

rin bir benzerini ortaya koyduğumuz zaman Allah’ın rızasını kazanmış oluruz.

Bugün aynı zamanda şehadet programı için buradayız. Hepimizin yaşayan şehid olması gerekir. Bir şehid-i zi memat, bir de şehid-i zi hayat vardı. Yani hayatta olmayan şehid ve yaşayan şehid. Yaşayan şehid olmak daha zordur. İçinde bulunduğumuz ortamlarda bir şehid gibi yaşamalıyız. Bütün Müslümanların içinde şehid olma arzusu bulunmalıdır. Müslümanların ölümü sıradan olmayıp Allah için olmalıdır. Allah için mücadele ederken ölmek, bizler için en büyük arzu olmalıdır.”

“Buranın açılmasıyla Kayseri’de küfre karşı bir cephe daha kurulmuştur.”

Daha sonra kürsüye gelen Kayseri’nin kanaat önderlerinden, pek çok İslami içerikli kitabın ve aynı zamanda da **Doğru Haber** gazetesinin yazarı olan **Mehmed Göktaş** Hoca, temsilcili-

ğın hayırlara vesile olmasını temenni ettikten sonra şöyle konuştu:

"Bu mütevazı ortama gelip gitmek, sizlere, farkında olmadan çok şey verecek. Müslüman kardeşliği sizin üzerinize sinecek. İnsanlar, bazı nimetlerin farkına varmazlar; ama diğerleri farkına varır 'sende bir şeyler var, bir değişiklik var' diye. Buraları bir hayr olarak görüyoruz. Bazı şeyleri küçük görmeyelim. İki müslümanın bir araya gelmesi, öyle basit bir olay değildir. Küfrün bu kadar yaygınlaştığı bir zaman diliminde orada ya da burada iki müslümanın bir araya gelmesiyle namaz konuşulur, hayr gündeme getirilir, sevapmetre çalışmaya, günahmetre de azalmaya başlar. Kişi, tek başına kaldığı zaman günah işleyebilir ama başka bir Müslüman olunca ona günah işletmez.

Bu tür yerlerin açılmasını hayırlı görüyorum. Öbek öbek güzel işler yapabiliriz. Bir ayrılık gayrılık olarak görmüyorum yeni oluşumları, yeni açılan yerleri. Müslümanların birliği ve beraberliği öbek öbek olur Allah'ın izniyle. Sizden istirhamımız, başka kardeşlerinizle ilişkiyi koparmayın. Mesele budur. Öteki kardeşlerin çalışmalarından, faaliyetlerinden haberiniz varsa ne güzel. Bize göre şu anda buranın açılmasıyla Kayseri'de küfre karşı bir cephe daha kurulmuştur. Ben böyle görüyorum; sadece sizi sevindirmek için söylemiyorum. Allahu Teâlâ akıbetimizi hayr eylesin."

"Buralar, Müslümanların birleşip yekvücut olmalarına sebebiyet verir inşallah."

Kürsüde yerini alanlardan birisi de **Venhar Kur'an Evi** emektarlarından, **İktibas** dergisi yazarı, araştırmacı yazar **Mehmed Durmuş** oldu. O da şu sözleriyle ortama katkıda bulundu:

"Müslümanlar olarak bu mekânlara çok ihtiyacımız var; bu, kesin bir şey. Ama aynı zamanda maalesef bu gibi mekânlar, dört duvarlık, -tavanla yeri de sayarsak- altı duvarlık bir

engele dönüşebiliyor. Tabelanız olduğu zaman diğer Müslümanlarla aranızda bir engelin oluşması sorunu doğabiliyor. Bu, sadece Genç Birikim Kayseri temsilciği için değil, bütün dünya Müslümanları için geçerli. Bizim temenni ve duamız, buralar, Müslümanların birbirlerinden tecrit olmalarına, bölünüp parçalanmalarına değil, birleşip yekvücut olmalarına sebebiyet verir inşallah.

Bugün tuğyan, dünya tarihinde hiç olmadığı kadar coştı, kudurdu. Çünkü karşısında müminler yok. Karşılarında duracak İslami bir irade olmadığı için istedikleri gibi at koşturuyorlar ne yazık ki! İşte bu anlamda İslam'ın şahitliğini yapacak, Allah Rasulü'nün örnekliliğini yaşayacak, usve-i hasene oluşunu bu çağa taşıyacak değerli müminlere ihtiyaç var. Hepimiz o erlerden olmak için çaba sarf etmeliyiz inşallah. Niyetimiz, irademiz, gayretimiz bu yönde olmalıdır. Allah, hepimizi, bu anlamda şehidlerden, şahidlerden eylesin. Âmin. Tekrardan inşallah bu yeni yeriniz hayırlara vesile olur ve bereketli olur."

Özgür-Der Kayseri temsilcisi **Faruk Kurt** da mekânın hayırlı olmasını, Rabbimizin çalışmalarımızı bereketli kılmasını, çabalarımızın bu çatı altında daha bir güzel noktaya gelmesini, burasının birliğe, beraberliğe, vahdete vesile olmasını ve bunların daimi olmasını, sadece bir tabeladan ibaret olmamasını diledi.

Program aralarında; temsilcilik yerinin hazırlık aşamalarını ve son halini resmeden sinevizyon gösterimi, **Eyüp Bekçi** ve **Muhammed Başaran**'ın okuduğu şehadet konulu şiirler, **Mustafa Toker**'in yorumladığı ezgiler, şehadet konulu sinevizyon gösterimi paylaşıldı.

Mehmed Göktaş Hocanın güzel temenni ve niyaz ile dolu duasıyla program son buldu. Dua sonrasında sunulan mütevazı ikramlar eşliğinde misafirlerle muhabbet edildi, ünsiyet kuruldu, hayırlı dualar talep edildi.